

GEDİZ

İÇİNDEKİLER

Gediz yedi yaşında	M. Azmi Ünakın
Manisa şairleri	M. Çağatay Uluçay
Tıp alanı dışında hekim	Dr. Esat eğilmez
Çekirdeksiz kuru üzümçülüğümüz	Ferit Meriçten
Manisada ziraat işleri	Niyazi Kuraloğlu
Gediz (Şiir)	Dr. Necdet Otaman
Manisada dericilik ve bundan	
doğan zanaatlar	İbrahim Gökçen
Türkü (Şiir)	Demir alşan
18 inci yüz yılda Manisa suları	Bahri Oskay
Manisada Evlenme ve düğün adetleri	Fehmi Erdoğan
Kula folkloru ve Yunus Emre	Nazmi Bayçın
Halkevlerinde müzik	Haydar Bayçın
Yuntdağı köylerinden notlar	Bahri Oskay
Gediz havzası taşmaları	Sadık Türkman
Altı cildin özü	Gediz

SAYI: 72

Mart 1944

Cilt: 6

GEDİZ

Yazı İşleri Direktörü
M. Çağatay Uluçay

Sayı : 72 Mart/1944
AYLIK
MANİSA HALKEVİ DERGİSİ

İmtiyaz Sahibi
M. Azmi Önakin

GEDİZ «7» YAŞINDA

M. AZMİ ÖNAKIN

Evimizin; Partimiz prensiplerine hizmet eden fikirlerinin yayın vasıtası ve muhitimizin halkevciliğinden beklediği tarihi ve sosyal hususiyetlerini; inceleme çerçevesi içine almış elan dergimiz; bu savısıyla 6 yaşını tamamlayarak 7 yaşına basmış bulunuyor.

Gediz, geçen yıllarda olduğu gibi bu yılını da amacına erişmek isteğiyle çalışarak geçirmiştir. Maksat ve iddiamız, Gedizin emsalleri içinde fevkalâde bir kıymet olduğu değildir. Bütün didinmemiz ve çürünmemiz; güzel Manisamızı her yönden tanımak ve değerli okuyucularımıza tanıtmaktır. Buna muvaffak olup olmadığımızın takdiri pek tabii olarak Gediz'in okuyucularına aittir.

(Gediz) in her nüshasında daha üstün bir yenilik, daha olgun bir yazı kadrosu ve her yılında daha zengin bir cilt biçim şüphesiz ki yazarların, çıkarıcıların ve okuyucuların en büyük istegidir. Fakat yine herkes takdir eder ki her türlü yokluğa katlana-

rak meydana getirilen bu eserin kifayetsizliğini, diğer çeşitli kifayetsizlikler örtmektedir.

İstedigimiz ve güttüğümüz tek şey: ne lâayık olmadan methedilmek ve ne de vazifesini yapamamaktan doğan iç huzursuzluğu ile üzülmektir. Sadece prensiplerimize ve programlarımıza göre vazifemizi yapmak ve yapabilmektir. Buna erişebiliyorsak bahtiyarlığımız kâfidir.

(Gediz) in mütevazı sayfalarında yazılarıyla onu besliyen arkadaşlarımızı, hertürlü teveccühleriyle hizmetini artıran büyüklerimizi, maddi ve manevi yardımlarıyla çıkışımızı destekliyen Parti Genel Sekreterliğimizi burada Gediz adına minnet ve şükranla anmağı bir borç biliyoruz. Gediz sayın okuyucularının devamlı alâkasıyla adaşı Gediz gibi çevresine feyizli ve bereketli olmağa çalışma yolundaki işine devam edecektir.

Gediz elinizde, adi dilinizde olsun...

M. ÇAĞATAY ULUÇAY

Manisa'da Saruhan oğulları ve osman oğulları zamanında bir çok şair ve alimler yetişti. Bunlardan başka Manisa'nın yetistirdiği değerli mimarlar ile hattatlar da var. Bu güne kadar, Manisa'da yetişen büyükler hakkında bir eserde vücuda getirilmemiştir.

Bizim tetkik ettiğimiz siiller ile, yazmalar arasında, Buranın yetistirdiği şairlere dair malûmata rastlayamadık. Hele Saruhan oğulları devri ile osmanlıların ilk zamanlarında, Manisa'da yetişen şairler ve büyükler hakkında hiç bir malûmatımız yok. şehzadelerin uzun yıllar Manisa'da valilik yaptıkları malûm. Bunların yanında değerli alimler olduğu gibi çok kıymetli şairlerde vardı. Biz bunlardan yalnız Abdi'nin sarı selime taktim ettiği niyaznamesini bulup okuyabildik. Burada tarih bakımından bizi, şehzade sarı selim ile, lalası Cafer paşa ya yazdığı iki-kasi, alâkadar ediyor. Abdi, Niyaznameyi 952 hicri tarihinde yazmış ve sarı selime taktim etmiştir. [I]

17 ci yüz yılda Manisa'nın yetistirdiği kıymetli şairler hakkında oldukça mufassal malûmat veren Evliya Çelebidir. Ve bu asırda Manisa'nın yetistirdiği şairler 17 tanedir. Bunların içinden Âni Vani, Kani, Âbi, Zülâfi, La'li, Lâbi, Vali ve nîmî'nin adlarını yazmakta, diğerlerinin adlarını meskût geçmektedir. [2]

18 inci yüz yılda ise Manisa'da iki meşhur şair daha görmekteyiz. Bunlardan birisi Vehbi, diğeri de Birri Mehmed dededir. Vehbi'nin divanı var mı yok mu nerelidir, bunun hakkında malûmatımız yok. Birri Mehmed dede'nin ise divanı ve bülbülüyesi, ikisi bir arada olmak üzere; Çeşnegir kütüphanesinde vardır. [3]

Birri'nin «Bülbülüyesi» basılmıştır. Divanı ise basılmamıştır. Biz ilk fırsatta, Birrinin hayatı ile tarih ve edebiyat tarihini ilgilleyen kısımlarını, ve bu divan hakkında yazılan takrizleri, bir araya toplayarak

[1] -- muradiye kütüphanesi, yazma niyazname-i Abdi, No: 2713.

[2] -- Evliya Çelebi seyahatnamesi, cilt 9, sf 79

[3] -- Çeşnegir kütüphanesi, yazma Birri Mehmet dede divanı, numarasız.

ufak bir broşür çıkarmak niyetindeyiz. Birri Mehmed dedenin bir çok kaside ve şiirleri, hem Manisa'nın hem de genel tarihimizin bazı noktalarını aydınlatması bakımından çok faydalı olacağını tahmin ediyoruz.

Bundan başka yine bu asırda ismine bazı şiirler de tesadüf ettiğimiz bir de şair Fevzi vardır. Şimdiye kadar Fevzinin hayatı ve şiirleri hakkında bizi tenvir edecek malûmata rastlayamadık. Şair vehbi'nin bazı mezar taşlarında imzasına raslamaktayız. [4]

19. asırda ise Manisa'nın bülbülü şair Esat'dır osmanlı müelliflerinde Bursalı Mehmed Tahir bey, bu zat hakkında, kısa fakat çok faydalı bazı malûmatı veriyor. Biz şimdiye kadar şair Esat'a ait hiçbir kaside ve gazele rastlayamadık, buna mukabil, Karaosman oğullarının bu asırda yaptırdıkları kütüphane, cami ve çeşme kitabeleri ile mezar taşlarının kitabbeleri bu zat tarafından yazılmıştır [5].

Manisa'nın içtimai, hayatının ve tarihinin temamen aydınlanabilmesi için, burada yetişen şair alim ve Manisa'lı büyüklerin hayatlarının yazılması ve eserlerinin neşredilmesi veya bulunması lâzımdır.

Manisa'da yetişen bir çok hattatlar da vardır. Bunlara ait bir çok levhalar, cami ve türbelerde asılı durmaktadır. Bu levhalarında birer birer tesbit edilerek neşredilmesi her bakımdan faydalı olacağını zannediyoruz.

[4] -- 1193 yılında ölen karaosman oğlu Hacı adullah ağa ile 1208 de ölen Hacı Ahmed ağanın mezar taşlarına bakınız.

[5] -- Karaosman oğullarından Hacı Mustafa ağanın yaya köyünde yaptırdığı caminin tamir kitabesi, 1221 de hacı hüseyin ağanın yaptırdığı muradiye kütüphanesi kitabesi, 1247 de hacı Eyüp ağanın yaptırdığı Çeşnegir kütüphanesi kitabesi, 1241 de yılmaz höyünde hacı Mustafa ağanın yaptırdığı çeşmenin tamir kitabesi 1257 de ölen küçük mehmed ağanın mezar kitabesi. 1261 de Çobanisa köyü yanında hacı mehmed sadık beyin yaptırdığı Çeşme kitabesi şaip Esat'ndır.

DR. ESAT EĞİLMEZ

İlk insan cemiyetlerinde hekim bir nevi teferük etmemiş indifferencie unsurdur. Tabibdi, fakat aynı zamanda şair, rahib, münecim v. s. idi. Tabibin benliğini bulması çok uzun zaman içinde olmuştur. Halâ daha bazı rahipler ve din adamları tabibliğe benzer şeyler yapmaktadırlar. Bazı tabiblerde de şairlik, münecimlik, rahiblik gibi vasıflar sezmek kabildir. Zamanla tabibin asıl vazifesi teessüs etmekle beraber onun fizikci, kimyacı, botanist, kalması da icap etmiştir. Bu ilimler bir hekimin teşekkülü için muhakkak lüzumlu olan bilgilerdir. Hatta bundan başka hekimin insan ilmini, tababet tarihini, bilmesi ve hele psikolojiye derin bir vukufu olması da şarttır. Şüphesiz tabib mükemmel bir nebatatçı, mükemmel bir kimyacı, mükemmel bir fizikci olmalıdır demek istemiyoruz. Fakat, onun bilgilerin kökünde insanı kavramak için lüzumlu olan bu ilimlerin esasları bulunmalıdır.

Fransız Cumhuriyet reislerinden Herriot ya; "bize her gün kültür kelimesi'nin bahsediyorsunuz, bir defa daha bu kelimeden kasd ettiğiniz manayı izah edermisiniz" dedikleri zaman o: "kültür, bize öğretilenleri unuttuğumuz zaman aklımızda kalan şeydir." cevabını vermiştir. Bu çok doğru bir tariftir. Hakikaten içimizde bir çok fikirler ve bilgiler uyumaktadır. İcabı anında bunlardan istifade ediyoruz. Tabib, okuduğu her şeyi unuttuğu zaman dahi bir çok şeyler bilen adam olmalıdır.

Eski Yunan hekimleri bu vasıfta adamlardır. Asclepiades ailesi bu hekimlerin güzel örneklerini vermiştir.

Romalılar, bu vasıfta hekimler yetişti rememişlerdir. Onlar daha ziyade harbe ehemmiyet verdiler. Kendi hekimleri Yunanlılardandı.

İslâm medeniyeti zamanında da tabiplerden bir çok ilim şubelerinde bilgili çok ehemmiyetli adamlar yetişmiştir. İleride bunlardan bahsedeceğiz.

Tabib her zaman gözlerini kainatın büyük mu-

ammasına dikmiştir. Rönesansa kadar tabibler daima bu muammanın hallile uğraşmışlardır. Ve hep münecim kalmışlardır. Tababet tahsilinin en mühim elemanlarından biri astronomi tahsili olmuştur. Frenginin ikinci devrini tasvir eden Frencastor; Copernic'in talebelerindendi. Fakat bu gün artık bir hekimin astronomi bilmesi şart değildir. Başımızdan bir tuğ eksilmiştir. Astronomi artık müstakil bir ilim olmuştur. Belki halâ artistler için poetik bir mevzudur. Çünkü Urania, halâ dokuz Muse yani ilham perisinden biridir.

Şimdi sonsuz büyüklüğü (yıldızları) tetkik etmek olan astronominin yerine, sonsuz küçüklüğü (yani mikropları) tetkik kaim olmuştur. Buna yol açan Pasteur'dur. Pasteur, tabib değildi fakat bilgimize meslekdaşlarımızdan çok hizmet etti. Pasteur'un açtığı yolda yürüyen sayısız hekim var.

Tababeti kavrayabilmek için beşer tarihini ve tıp tarihini de öğrenmek icap etmektedir. Şüphesiz bu gün ilmi mevzularımızın çoğu ilk insanların tababetinde yoktu. Meselâ, seroterapiye bütün tıp tarihinde tesadüf edemezsiniz. Fakat hormonlar üzerinde bazı doktrinlere eski tababette rastlamak kabildir. Saint-Jerome: "Diaboli Virtus in lumbis est" diyordu. Yani bütün şeytanî kuvvetlerin böbreklerimizde olduğunu söylüyordu. Bu dindar adamın asıl kelimeyi kullanmağa utandığını tasavvur edersiniz. O, Lumbis kelimesile böbrekleri kastetmiyordu. Ve adeta bu cümlesile Freud'un mübeşşirliğini yapıyordu. O halde bir tabibin herhangi bir mevzuun inkişafını kavrayabilmesi için onu tarih boyunca da tetkik etmesi icap etmektedir.

Tababette ansiklopedik malûmatın büyük ehemmiyeti vardır. Tıp sahasının dışında meşhur olmuş hekimleri saymağa kalksak büyük bir yekün tutar. Bunlardan bazılarını hatırlayalım.

Hemen bütün Yunan tabipleri filozoflardı. Bir kısmı şairdi. Empedocles gibi bazıları da müzisyendi.

Şarapçılık geniş birbağ sahası içinde ekseriyetini razakı teşkil eden kuru üzümçülüğün Amerikadaki istihsalatı 1914 den evvel ithalatına yaklaşan ihracatıyla (5.000) ton dünya ölçüsünde bir ihraç metai teşkil etmekte idi. Bununla beraber geniş iç pazar sarfiyatının 70.000 tondan aşağı olmadığı da muhakkaktı.

Harp bu mikyasta da olsa cazip fiatlar sürekli

T o p h a i l; tabiat karşısında insanı tasvir eden kitabile meşhurdur. Bu kitap R o u s s e a u' nun E m i l e' ine benzer.

A v e n z o a r; İbni Sinanın hocası idi. Şair, Astronom, tabib ve seyyahdı.

A r n a u d de Villeneuve; 18 inci asırda sülfirik-asid, nitrik asid, ve kloridrik asid'i keşfetti.

Harunurreşid'in hususi tabibliğini de yapan J e a n M e s u e; R e c e p t u a r i u m A n t i d o t a r i a adlı kitabile orta çağın C o d e x' ini vermiş oldu. Rönesansta F r e c a s t o r; evvelce de söylediğimiz gibi şair ve müneccimdi. R a b e l a i s tabib olmaktan ziyade poliglot ve nebatatçı idi. G a l i l e i; fizikçi müneccim ve tabibdi. H a r v e y; nebatatçı, kimyacı, anatomist ve tabibdi. G a l v a n i; tabibdi, fakat elektrik bahsinde eşsiz bir allame idi. Y e n n e r; ornitolojistti. B o i s s i e r d e S a u v a g e, M o n t p e l l i e r de tıp profesörlüğü yapıyordu, ipek böceklerinin yetiştirilmesine dair kitap yazdı. V a l l i s n e r i; tabib, nebatatçı, entomolojistti. L i t t r e; hekimdi, fakat 32 sene çalışarak D i c t i o n n a i r e d e l a l a n g u e f r a n ç a i s e' i yazdı. L i v i n g s t o n e; bütün merkezi Afrikayı silâhsız olarak koltuğunda yalnız mukaddes kitabile dolaşmış bir misyonerdi. C l e m e n c e a u, tabib ve siyasi idi. S t r u e n s e e 18 inci asırda Danimarkada başvekildi, giyôtinde can verdi.

Hekimlerden yukarıda saydığımız gibi sadece alimler değil rahipler ve sanatkarlar da yetişmiştir:

taleplerle dikkat nazarlarını Türkelinin karşı tarafla birlikte hareketi yüzünden eksilen 40.000 tonluk (umumi ihracatımız yekünü 50.000 tondur) üzümün telâfisine doğru yeni yollar açtı.

Kaliforniya bağcılığı Amerikanvari ölçülerle en rasyonel şekilde gelişmeğe başlamıştı. Ve üstün gaye olarak ta asgari maliyet ele alındı. Bu maksatla:

S t e n o n, parotid guddesinin ağız boşluğuna açılan kanatını keşfetmişti. Bu yola kendi ismi verilmişti. Floransada papasken vefat etti. C l a u d e P e r r a u l t, bir tabib olmakla beraber Luvr müzesinin kolonlarını yapmıştır. R u y s d a e l, tababetten ziyade peyizaj ressamlığı ile meşhurdur.

Görülüyorki bir tabib kendi sahasında yetişirken hekim olmaktan başka şeyler olmak istidadını da kazanmaktadır. D ü m a s F i l s; "istidatlı adara kendi sanatından başkasını bilendir." diyor.

Sırası gelmişken biri Fransız sanat hayatında, öteki Fransız ilim hayatında mümtaz mevkiler işgal eden iki mühim şahsiyetten daha bahsetmeden geçemiyeceğim: Bunlardan biri G u s t a v e F l a u b e r t dir. Tıp tahsilini yapmış olan bu değerli zekâ tababet sahasından ziyade yazdığı romanlarla haklı bir şöret kazanmıştı. (M a d a m e B o v a r y) de tıp tahsilinin tesiri gayet aşikardır. İkincisi de G u s t a v e l e B o n dir. Eserlerinden bir kısmı merhum A b d u l l a h C e v d e t tarafından dilimize çevrilen bu dahi adam seyahatlar yapmış, Hind ve Arap medeniyet ve eserlerini yerinde tedkik ederek bu mevzular üzerinde çok kıymetli eserler yazmıştır. Fotoğrafçılık, binicilik, psikoloji, sosyoloji madde ve kuvvet, radyoaktivite, antropoloji, terbiye mevzuları üzerinde müteaddit eserleri vardır. Tabib, etnolog, sosyolog, muverrih, filozof, müzisyen, mürebbi psikolog ve bir kelime ile hakimdir.

A — El emeğini mümkün merteye ekarte etmek için:

1 — Makineli ziraatı koruyacak genişlikte sahalarda çalışmak (asgari 225 dekar)

2 — Asmalar arasındaki açıklığı buna göre tanzim etmek (20 metre kareye bir asma)

3 — Asmaları şark - garp istikametinde diktirerek üzümleri sergi yerine kadar taşımadan mahallinde kurutmak

4 — Sergi yerini kaldırarak seyyar kerevetlerle bu işi görmek

5 — Bandırma külfetinden azade kalmak üzere St. Yoakim mıntakasına sıcak ve kuru iklimin tesirini tabiiyesile kuruyan yeni bir tip ihtasına gitmek

B — Kredi ve satış kooperatifleri elile de

1 — Şahsi itibara dayanan ucuz kredi

2 — Bağ için lüzumlu mevad ve mualicatin tek elden angro fiatlarla temini

3 — İstihsalatın tek edlenişlenmesi ve tek marka altında piyasaya arzı

4 — Amerikan istihsal sistemine elverişli bandırılmayan tip kuru üzüm sürümünün temini için geniş propaganda (takriben C. F. G. Ekshange ile 1.000.000 dolar)

5 — En iyi sultani üzüm alışlarından tehsir edilmiş bağ mahsulünün Thompson ve adi çekirdeksizin de sultani namı altında piyasaya arzı suretile bu nam altında harp sonunda ihraç edilecek Türk üzümlerini kötülemek ve binnetice bu sarsıntıdan faydalanmak tedbirlerine baş vuruldu.

Beş senelik sessiz sedasız işleyen bu mekanizma istihsalatı 70.000 tondan 250.000 tona yükseltmiş bulunuyordu. Bu üzümler de cins itibarile:

% 60 Bandırılmadan kurutulan çekirdeksiz sultani tipi (Tompson namı altında)

% 17 Bandırılmamış razakı

% 6 Bandırılmış sultani

% 5 Bandırılmamış adi çekirdeksiz (Sultani namı altında)

% 4 Yağsız bandırılmış

% 3 Kükürtle bandırılma sırasında ağartılmış sultani

% 3 Bandırılmamış kuş üzümü

% 1 Pirine yağile muamele görmüş çekirdeksiz olarak ayrılmakta ve mevcut bağlarında ancak % 60 ını teşkil etmekte idi. Harp sonu rekabet sahasında Amerikan kooperatifleri tuttıkları piyasaı elden kaçırmamak için geniş mücadeleye giriştiler. makineleşmenin toprak hafriyatında lehlerine doğurduğu imkânları, ilâçlama ve gübrelemedeki ucuzluğu aralama, budama, yeşil budamayla (amele gündeliklerinin yüksekliğinden) sulama (en geniş bağ sahası olan St. Yoaguimda yağmurun senevi düşüşü 120 - 150 milimetredir) masrafları silip götürmekte idi. Bu şartlar altında bandırılmış üzümlerin maliyeti el emeği girdiğinden altından kalkılamıyacak farklara sebep olduğundan iç piyasanın koruyabileceği küçük hadlere indirilmek suretile (% 19) yavaş yavaş başta İngiltere olmak üzere mahreçlerimizden uzaklaştılar. Ancak bu çekiliş de lehlerine yeni pazarlar temininden sonra yapıldığından ağırlığını his ettirmediği halde sarsılan yerimizi tarsin için doğan imkânlardan tereddidi eden ve bir türlü standartlaşmıyau (zirai ve iktisadi) tiplerimiz faydalanamadı.

Halen Kaliforniya üzümlerinin ihraçatı:

% 30 İngiltere

% 25 Kanada

% 10 Almanya

% 8 Hollanda

% 5 Iskandinavya

% 22 Başta uzak şark olmak üzere muhtelif ülkelere yayılmış bir haldedir.

Sunmaid raisin markasıyla dünyanın en ıssız köşelerine kadar götürülen ve temizlik, el değmek gibi imtiyazlarla propaganda edilen Kaliforniya üzümçülük sahası Sierra Nevada dağlarının Golden gate denen tek bir bağazı hariç şark rüzgârlarından koruduğu 30.000 kilometre karelik müsait iklimli geniş bir parçadır. Şu fark ile ki şimalde Sacramento ovasında 220 - 250 milimetreyi bulan yağmur cenurta 125 - 150 milimetreyi

KULA KAZASININ BAHÇECİLİK BAKIMINDAN HUSUSİYETLERİ

NIYAZI KURALOĞLU

Alaşehirin, bir kaç dağ ve ova köylerinde ki meyva bahçelerini gezdikten ve alâkadarlara, ağaçlarında görülen teknik noksanlar anlatılarak fennî fidan dikimi ve ağaçların budanmaları hakkında faydalı tatbikatlar yaptırdıktan sonra, Kula kazasına geldim.

Buranında, bahçeciliği hakkında bir fikir edinebilmek için, bir kaç meraklıya ait olan meğva bahçelerine giderek, yetiştirilen muhtelif cins meyva ağaçlarının keza civardaki mahdut sebze bahçelerinin, halihazır durumları tetkik olunmuştur. Merkez-

güçlkle kaydeder. Aynı zamanda sacramento kısmındaki yağışların bir kısmı da, sergi mevsiminde vuku bulduğundan suni kurutmaya lüzum gösterir. Bu itibarla sahile kadar yayılan Central Vally de dahil olmak üzere bütün bağ sahası Sacramento ve st. Joakim nehirlerinden açılan kanallar ile sulandığı gibi yağmardan doğma mahzurların refiğinde şimalde yemeklik ve şaraplık çeşitlere daha geniş yer verilmiştir. Ve kurutulacak üzümler mutlaka bandırılır.

Bandırma için tatbik edilen metotlar aşağı yökari bizimkilere benzer. Yağsız potas mahlulü, yağ üzümün bandırma akibinde hususi kükürtleme odalarında renginin açtırılması gibi fazlalıklar hiç bir rüchaniyet temin etmediğinden sureti tatbikiyelerinin incelenmesine lüzum göremedim. bununla beraber son zamanlarda Giritte de tatbik edilmekte olan Avusturalya usulile bandırma dahi gittikçe taammüm etmekte dirki sırası geldiğinde bizde de trtbiki düşüncesile etraflıca izahına çalışacağım.

Amerikan bağcıları diğer yaş meyve müstahsil-leri gibi «California fruit grovvers exchanhe» in ve «Sunmaid raisin grovvers association»un geniş himayesine sığınmış birer kooperatif ortağıdır.

den hayli müddettenberi ayrılmış bulunduğum cihetle, orada da işlerimin birikmiş olması düşüncesiyle, bu kazanın köylerini tamamlı gezerek meyvacılığı hakkında, esaslı ve tam bir fikir edinmemekle beraber, umumiyetle aynı bünyeyi arz eden toprak vaziyetlerine bakılır ve görülen muhtelif meyva ağaçlarının iyi bir şekilde yetiştirilmiş olmalarından kıyas ederek diyebilirimki, Kuladada şayet bir bilgi ile modern bir meyvacılık yapılırsa, kaza için çok faydeli bir kazanç menbaı elde edilmesi mümkün olacaktır.

Bu kooperatiflerin işletme yerleri temamlı otomatikleşmiş ve işleme, ambalaj masrafları o rütbe düşürülmüştürki hiç bir ihracat firması kendi hesabına ayrı bir iş yeri açmaya cesaret edememekte ve siparişlerini bu müesseselerde işletmek zorundadırlar. Yine bu teşkilatın cihanşümül propagandaya tshsis ettiği milyonları Sunmaid markasını yegane Amerikan istihsali gibi tanıttığından hiç bir firma başka başka Markaları ortaya atmaya cesaret edemez. Bu takdirde Kaliforniya üzümleri tek tip, tek marka olarak hakiki standardına kavuşmuş olur. Ne mazhariyet....

Üzümler choiçe, extrachoice, fancy, ekstra fancy diye kalitelere ayrılırlar. Bu tasnifte birinci derecede sikleti-izafiye (İngiliz isteğine göre) gelmek üzere renk, irilik sırasile esas tutulmuştur.

Kooperatiflerin diğer esaslı vazifesi meyanında toprağa uygun anaç temini, en iyi vasıftaki aşı kalemi temini, en iyi bağ bakımına örnek olma suretile nefasetin artırılması ve malın kıymetlendirilmesi de zikre değer.

Bizde en derin yara olan amele teşkilatı da her iki tarafın menfeatını terazileyen ve düzenliyen durumile muhayyirilukul diye tarif edilebilecek olan inkişafta amil olmuştur.

— Devam edeeek —

Umumiyetle, ağaçlarda görülen hatalar, diğer kaza bahçelerinde de rastlanıldığı üzere hep aynidir. Yani, ağaçların lüzumundan fazla sık ve oraya buraya gelişi güzel dikilmiş oluşu ve bakımsız bulunmalarıdır.

Sebze bahçeleride, ancak mahallin ihtiyaçlarını kısmen karşılayacak mahiyette olup yetiştirilmelerinde herhangi fennî bir usulün tatbik edilmediği merkezindedir. Vilâyetin sebze bahçeleri hakkında, ayrıca bir yazımda etraflıca izahat vereceğimden, şimdi sadece Kulanın belli başlı görülen iki hususiyetinden bahsetmek istiyorum.

Bu hususiyetlerden biri Alaşehirden Kula'ya gelen şosanın her iki yanındaki hafif yamaçların hemen denebilirki, baştan başa hüdaı nabit ahlat ağaçları ile kaplı bulunuşu; ikinciside kazanın civarında yeknazarda göze çarpan büyük parseller halindeki kavaklıklardır.

Şimdi bu hususiyetleri sırasile inceleyelim :

Yukarıdada söylendiği veçhile, şosanın iki tarafını kaplayan ve kendiliğinden yetiştirilmiş bulunan, irili ufaklı ahlat ağaçlarının ancak, pek cüzi bir kısmı armuta aşılansmış fakat büyük bir kısmı olduğu şekilde aşısız olarak bırakılmıştır. Yalnız yapılan aşıların gelişi güzel, ahlatların kalınlık ve inceliği nazarı iğtibare alınmadan bir yere lüzumundan fazla aşı kaleminin vurulduğu görülmektedir. Her nekad bu şekilde hareket edilmenin, aşı yerlerinin biran evvel mühre bağlanması ve aşılarında bazılarının tutmaması ihtimaline karşı yapılmış olduğu katıra gelebilirsede, anaçta lüzumundan fazla yaranın açılması sık olarak büyüyen kalemlerin bilâhère birbirlerine karışmalarına ve bunun netidesi hem zamk hastalığının husulüne ve hemde dalların fazlasile hava almalarına ve güneş görmelerine engel teşkil ederek lâıyıkile inkişaf

larına mani olacağından mahzurludur: Ne-tekim burada da ağaçlarda görülen manzara aynen bu söyledigimiz şekilde idi. Üstelik birde ahlatların diplerinden çıkan piçlerin ve yanlardan süren yabancı dalların sık olarak aşılansmış armut dalları ile karıkarışık bir hale gelmeleri, ağaçların aşılansmalarından sonra hiç yanlarına gidilmemiş olduklarını pek açık olarak belli etmektedir. Çok iyi inkişaf istidatı gösteren fakat yukarıda izah edilen sebeplerden ötürü, bunalıp fazlasile gelişemiyen aşıların bu zavallı durumları, otobüsle geçenler tarafından dahi yeknazarda müşahade olanmaktadır.

Manisanın, merkez kazasına bir saatlik mesafede bulunan Keçili köyündeki ve miktarları keza binlerceyi bulan ahlatların da vaziyetleri aynı şekilde olup, pek az bir adedi armuda aşılansmışır. Fakat bunlarda bakımsız bırakılmış ve birde buralara hayvan salıverilerek genç sürgünleri kopartılmıştır.

Bütün bu vaziyetler gösteriyorki çiftçilerimiz maatteessüf bu ahlatların kıymetlerini lâıyıkile takdir edememektedirler. Fakat zararın neresinden dönülürse kârdır. tabirini hatırlıyarak, hem Kula kazasındaki hemde Keçili köyündeki ve sair yerlerde bulunan ahlatların bir an evvel armuta aşılansmaları suretile sahiplerine ve dolayisile memleketimize tevhit eğecekleri büyük kazançları düşünerek programlı bir şekilde aşılansarak bakımlarına geçilmesi milli bir vazifedir.

Şimdide halihazır durumlarını incelediğlmiz, bu ahlat ağaçlarının ne şekilde aşılansmaları lâzım geleceğini ve bakımlarını kısaca izah edelim.

Aşılanmaları :

Mevcut ahlatların vakit gaip etmeden

GEDİZ

Söğütler sıra sıra dizilmiş sağlı sollu,
Gediz aralarından akar boşu boşuna.

Dudağı çatlak toprak, yüreği hasret dolu,
Akıp gider sulara, bakar boşu boşuna.

Ne yazın yararlıdır, ne kışın faideli,

Yazın kurağı, kışın yıldırır bizi seli,

Bir kere başladımı akmağa deli deli,

Ovayı baştan başa silip süpürür Gediz.

Ne can kor ortalıkta, ne dam, ne kule, ne ev;

Yazın bir kuzudur o, kışın kudurmuş bir dev,

Ağzı köpük saçarak gözleri alev alev,

Bir yıldırım hızıyla basar ovayı Gediz.

Yaz geldimi ne varsa etrafta ekin, çayır;

Şu zümrüt gibi yamaç, şu yeşil renkli baysır,

Kızgın güneş altında yanarda çayır çayır.

Başını çevirmeden çağlayıp gider Gediz.

25/Mart/1944

Dr. Necdet Otman

çeşitleri malûm olan tercihan kışlık armutların hastalıklı ve orta dallarından alınacak aşı kalemlerini, yaş bez veya çuval parçalarına (bunlar temin edilemediği takdirde ıslak yosun ve otlara da konulabilir.) sararak ancak, aşı yapılırken bu sargılardan çıkarılmak suretile iyi aşıcılar tarafından, büyük ahlat ağaçlarında dalları 2.5 cm. kutruna kadar olanlara birer adet daha büyük kuturdakilerine iki veya üçer adet, genç ahlatlarda ise doğrudan doğruya yüksekten gövdeye iki üç gözü havi kalemleri aşılamalıdır. Ki oda şöyle yapılmalıdır:

Evvela aşı yapılacak yer mantazam bir surette destere veya bıçakla (ağacın kalınlığına göre) kesilerek üzeri düzeltilmeli, bilâhare yarma suretiyle ve yabutta ağaçta fazla yara açmamak için, kakma ve İngiliz aşıları ile daha doğrusa

aşıcının eli en yatgın ve alışık olduğu aşılarla Mart ve Nisan aylarında aşılatılmalıdır. Dallarda yapılacak aşılar, aşı yerinin altındaki yabanî sürgünleri bırakmalı şayet yapılan aşılar tutmazsa bilâhare bu sürgünlere göz aşısı yapılmalıdır.

Aşılar yapıldıktan sonra, rafya veya diğer bağlarla güzelce bağlanmalı ve aşı merlemi sürülmelidir. Ahlata aşılanan armutlar uzun ömürlü olurlar. Aşılar tuttukten sonra tercihen gövdeleri arızalı olan ve birbirlerine pek sık olarak yetişmiş bulunanlardan bazı ağaçları köklemelidirki, diğer ağaçlar, muayyen mesafedeki taprakta bulunan gıda unsurlarından evvelki yazımızda da bahis ettiğimiz üzere lâyikiyle istifade edebilsinler.

—Arkası var—

MANİSA'DA DERİCİLİK ve BUNDAN DOĞAN ZANAATLAR

II

Tabaklık (Debagat)

I. GÖKÇEN

A) Manisa'da eski tabakanelerin bulunduğu yerler:

Eski kayıtlara ve bugün mevcut bina enkazına ve nihayet eski tabakaların ifadelerine göre Manisa'da üç yerde tabakhane bulunduğu anlaşıyor:

1 — Serabet deresinin nihayetindeki Tabaklar;

2 — Çaybaşı (Akbaldır) deresindeki tabaklar.

3 — Yarhasınlar mahallesinin Kuzeyinde bulunan dere civarındaki tabakhaneler (bu son tabakhane yakın zamanlarda Hristiyanlar tarafından yapılmıştır).

Her üç mahallin de bugünkü Manisa şehrinin temizlik ve sıhhati bakımından uygun düşmediği görülür. Çünkü burardan şehre doğru akan derelerin, tabakhane pislikleri, fena kokulu sularını şehirden geçireceği meydandadır. Eskiden bu vaziyeti neden nazarı itibare almadıkları ancak şöyle izaholunabilir. Manisa Osmanlılar idaresine geçtikten sonra ovaya ve Gedize doğru genişlemiştir. Saruhanogulları ve bilhassa Bizanslılar devrinde, şehrin sandikkale dediğimiz tepenin yamacında bulunduğu anlaşıyor. Asıl şehri çeviren kalın sur yıkıntı ve kalıntılarının bugün müşahadesi mümkündür. Bunun dışında vuruşların düzlüğe doğru uzandığı kabul edilebilir. Bu duruma göre Manisa'da, eskiden Debbaghanelerin, Serabat ve Çaybaşı dereleri üstünde bulunması bir mahzur

teşkil etmezdi. Sonradan şehir şimale doğru genişledi ve Osmanlılar tarafından sur dahilindeki meskûn yerler terk edildi. Bunu birer nirengi noktası teşkil eden camilerin bulunduğu yerler pek iyi ifade etmektedir. Bu değişiklik üzerine Serabat ve Çaybaşı deresindeki Debbaghanelerin, şehir için elverişli olmamasına rağmen, uzun bir tarihî devr içinde aynı yeri işgal ettiği görülür. Bunun sebebini ise: göreneğe uymakta debbaghanelerin, küçük işevleri olmalarında aramak yerinde olur.

Manisa'dan başka Kayacık, Akhisar ve Alaşehir'in tabakları da meşhurdur. (I). 17 inci asırda Manisada yirmibeş çeşit esnaf bulunduğu bunlardan toplanan (Avarız) cedvelinden öğrenmekteyiz. Bunların içinde deriye taallûk eden zanaatlardan bilhassa Debbaglar birkaç defa geçmektedir. (2). Tabakhanelerin yukarıda bahsedilen mevkilerde bulunduğunu gösteren vesikalara mebzulen rastlamaktayız (3). Çaybaşı ve hele Serabat deresinin yaz mevsimlerinde kuruyacak derecede azaldıkları malûmdur. Böyle zamanlarda Debbaglar, kendilerine gerekli suyu şehre giden çeşme sularından

(1) — Kayacık kazasının kırmızı sahtiyanı pek nefis olurdu. Evliyaçelebi bu sahtiyanın Edirne ve Mısır sahtiyanlarından daha güzel ve makbul olduğunu yazıyor. Evliyaçelebi seyahatnamesi C. 9. Sf. 54

(2) — Manisa'da 17 nci asırda Ziraat, Ticaret ve Esnaf teşkilatı, M. Çağatay Uluçay Sf. 61 - 62.

(3) — Aynı eser Sf. 70.

tedarik ederlerdi.

Hicrî 1050 yılında Körhane, Çaprazlar-sağır ve Çaprazlarkebir mahalleleri halkı, mahkemeye müracaat ederek Akbaldır de-resi tabaklarının, mahallelerinde Saruhan-beyin yaptırdığı üç çeşmeye vakfeylediği pınarın suyuna aldıkları ve işlerinde kul-landıkları ve bu yüzden çeşmelerin suları eksilerak mahallede muzayaka çekildiği id-dia edilmiş, yepılan keşif ve dinlenen şa-hitlerin ifadeleri sonunda mezkûr maha'lle-balkının ileri sürdükleri noktai nazar mah-kemece kabul edilerek tabakların bu çeşme-lere ait suları kullanmamasına karar veril-mişti (4).

Serabat ve Akbaldır Debbagları aynı malı işlemiyorlardı. Bu o zamanların esnaf ve ticaret hayatını takyit eden sıkı nizam ve kaidelerin bir neticesidir, orta zaman karakterini taşımaktadır. Keza diğer esnaf gibi, Debbaglar da işledikleri malı serbest satamazlardı. Mallarından miriye lâzım olan alındıktan sonra ancak şehirdeki tüccara verebilirlerdi.

Manisa'da mirî için eskidenberi devam eden kaideye göre mal vermede'n gayri tüccara sahtiyân sattıklarından ötürü Debbâğlar hakkında padişah tarafından gönderilen 1035 Hicrî tarihli bir fermanda bu vaziyet tekrar men olunmuştu (5).

Osmanlı teşkilâtında mevcut olan bu şiddetli inhisarcılığın her zaman savaşa hazır bulunan müteharrik ve büyük orduların muazzam ihtiyaçlarını düşünmek lüzumundan ileri geldiği anlaşılıyor. O zamanki

(4) — Uluçay. M. Çağatay, Saruhanogulları ve eserlerine dair vesikalar Sf. 103.

(5). -- " " " , 17 inci asırda Ma-
nisa'da Ziraat, Ticaret ve Esnaf teşkilâtı, vesika
14, Sf. 131.

T Ü R K Ü

— Kıymetli arkadaşım Tomurcuk Şairi
Şükran Kurdakul'a selâmlarımla —

Enginden engine koşan
Dalgalar gibi,
Bende koşsaydım
Bir emelren bir emele.
Gece ay ışıklarında
Iraklarda pırıldıyan
Köpükler gibi,
Fulya olup atılsaydım
Bir elden bir ele.
Martılar susun!
Susun'...
Benim derdimden size ne?!.
Enginden engine koşan
Dalgalar gibi,
Ben de koşsaydım
Bir emelden bir emele..

DEMİR ALŞAN

Osmanlı ülkesi ve bu ülkeyi heryandan gelecek tehlikelere karşı korumak mevkiinde bulunan büyük askerî teşkilât gözönüne getirilirse bu inhisarcılığın makul bir zararet olduğunu teslim etmemek elden gelmez,

Marisa'da Serabat Debbagları gön ve kösele, sade meşin; Akbadır Debbagları da sahtiyan va alacaboyalı meşin işlemek mec- buriyetinde idiler. Bu kaideye muhalif la- reket edilirse, derhal İstanbula şikâyet olu- nur ve padişahın fermanı ile bu hareket men edilirdi (6).

(6) — Ayni eser, Vesika 14, Sf. 131.

Manisa tarihi üzerinde araştırmalar:

18 YÜZYILDA MANİSA SULARI

III

BAHRİ OSKAY

Gediz'in 65 ve 66 ıncı sayılarında XVIII. yüz yılda Manisa'daki bazı cami, hanım ve çeşmelerin sularının nerelerden getirildiğini gösterecek iki vesika neşretmiştik. O vesikalarda adları geçen yerler bugün de malûm olmakla beraber aşağıdaki üçüncü veaikada adı geçen çeşmelerden ancak Çeşnigir çeşmesi malûmdur ve halen kullanılmaktadır. Çınarlı çeşme de karaköye yakın metruk bir çeşmedir.

Diğerlerini bilen bir kimse bulunamamıştır. Aşağıdaki vesikadan bütün bu çeşmelerin sularının halen de kaynaklarından muhtelif şekilde faydalanılmakta olan Akbaldır deresi çevresinden geldiği anlaşılmaktadır.

Vesika (III)

Halilpaşa, Arifağa, Taşoluklu, Ağaçoluklu, Çınarlı, Çeşnigir ve Saray çeşmeleri hakkında

Medine-i Magnisada vaki merhum ve mağfur-
lelı sultan murad han ruhullah ruhe ve merhume
ve mağfurlelıma valide - i sultan Süleyman ve
valide - i sultan Şehinşah han nurullah hazretleri-
nin bina buyurdıkları cevami - i şerif ve çeşme-
leri evkaflarının bil - feil mütevellisi olup sabıka
enderun kilar - ı hasse şehriyari kethüdası fahr-ül
emacit v-el-ekârim rafi-i hazel vesika İbrahim ağa-
nın medine-i mezburede kethüdalrı ve tarafların-
dan vekil - i müseccelleri fahr - ül akran diğer İb-
rahim ağa ihn-i Mahmut ağa meclis-i şer-i hatir
lâzımüttevkirde b-il- vek âle takrir ve tabir-i anil-
meram idüp müekkîlim mumaileyh İbrahim ağanın
mütevellisi olduğu evkaf - ı mezkûr dan mumailey-
hüma valide-i sultan han tabe seraha hazretlerinin
bina buyurdıkları Halil paşa ve Arifağa ve taşo-
luklu ve ağaçoluklu ve çınarlı ve Çeşnigir ve Sa-
ray çeşmesi demekle muruf çeşmelere cari olan
suların medine-i mezbure fevkinde Akbaldır dere-
sinde vaki Taş duvarlı havuz menbaı ve mecraları
mürur - u eyyamile harabe müşerref olmağın kabl-i
şer'den üzerlerine varılıp zikrolunan taşduvarlı ha-
vuz merbam ve mecraların tamir ve termine

müekkilim mumaileyh İbrahim ağaya izin veril-
mek b-il- vekâle matlubumdur dedikte kabl-i şer-
riat garadan irsal olunan mevlana Arif mehmet
efendi ibn-i Ahmet Fevzi efendi medine -i mezbu-
rede hasse mimarlarından Hasan ağa ibn-i ives
ve Ahmet Beşe ibn-i Abdullah ve benna taifesin-
den usta Malkaz veleû bali ve Yorgi veled Mihal
ve Dimitri veled Yorgi nam zimmler ve sair ah-
val-i kanavata vuku-u tamamı olup zeyl-i vesikada
muharre ül-esami olan müslimin ile zikrolunan
suların medine-i mezbure fevkinde Akbaldır dere-
sinde vaki Çelebi pınarı demekle maruf menbai
ve mecraları üzerlerine varup muayene ve müşa-
hade eylediklerine hal bast olunan minval üzere
olmağın mimaran -ı mezburan zikrolunan taşdı-
varlı havuz menbainı mesaha eylediklerinde bina
zirraile tulen yirmi zirra ve arz üç zirra b-il- he-
sap terbiî altmış zirra olup her zirrai yüzer akçe-
den altıbin akçeye ve menbai mezkûrdan zeylinde
vaki Mehmet ağa bağı nam mevzide olan musluğa
varınca tulen beşyüz yetmiş zirra arz sınıf zirra
b-il- hesap terbiî sekizyüz elli beş zirra gariz olup
her bir zirrai otuzar akçeden yirmi beşbin altıyüz
elli akçeye ve musluk mezkûrdan Şerif zade efen-
di hanesi kurbünde mukaseme varınca tulen altı-
yüz zirra ve halen medine-i mezbure demezun bir
kelime okunamadı) feziletli Ali efendinin hanesi
kurbündeki mukaseme varınca tulen altıyüz zir-
ra mecrâ-i kanavat olup her bir kanat tulen ve
arzen bir zirra olarakla zikrolunan bin beşyüz zir-
ra mecranın her bir zirraına ikişer kanattan üçbin
kanat kifayet etmeğın herbir kanat harcile yirmi
beşer akçeden yetmiş beş bin akçeye tahmin ve
keşfeylediklerin mevlâna -i mezbur mahallinde
kütüp ve tahrir ve badehüma irsal olunan (bir ke-
lime okunamadı) şer'le meclisi şer'e gelüp vaki
hali alâ vukua inba ve takrir etmeğın mevlana-i
mezburan keşfi mucibince evkaf-ı mezkûre malın-
dan imaret ve mirmite müekkil-i mumaileyh İbra-
him ağaya izin verilip mahûv -el- vaki b-it-talep
kütüp olundu filyevmissamin zilhiccetüşşerife li-
sene selâse ve erbain ve mie ve elf.

EVLENME VE DÜĞÜN ADETLERİ

Sofra ve Yemekler

[10]

Yazan : FEHMİ ERDOĞAN

Akşam olunca baba birkaç esnaf arkadaşıyla dereden tepeden konuşa konuşa evin yolunu tutar. Evde sofraya hazırlığı başlamış ev halkından gelin, kaynana görümce, kayın birader hepsi ayrı ayrı evdeki ödevini yapmakla meşgul,

Babanın eve geldiğini evde hasıl oluveren sessizlik haber verir: Çocuklar oyunlarını bırakırlar, büyükler yüksek sesle konuşmayı keserler, gençler birbiriyle yaptıkları itişmeyi hemen örtbas ederler.

Sofra mahkeme salonu gibidir. Bütün suçlar, orda ortaya konur. Dertli olanlar orada gamını çözer, yaşlılar burada tasesını dağıtır. Sofrada gencin kabahati önüne serilir, evdeki küçük bir geçimsizlik sofranın nabzında kendini gösterir.

Gündüzün on iki saatinde elup bitenler sofrada havadis olur. Neşe yeri dert ocağı, teselli kaynağı sofraya biraz da Türkün aile sahnesidir.

Sofra kasnak denilen bir altlık üstüne sini konarak kurulur. Bir de sofraya bezi bulunur. Düğün ve mevlût yemeklerinde ayrıca bir de yelpaze bez bulunurki bu da peçetenin yerini tutar.

Mevlût sofrası ve mevlût yemeği:

Mevlût okutacak kimse iki gün önceden bir iki yüzülmüş koyun alır. 30-40 kilo piring, 10-15 kilo nohut, yeter miktarda tereyağ alınır ve aşçı tutulur.

12

Bir gün öce aşçı gelir, şimdiki bit pazarının olduğu yerde betestan vardır, oradan vakıf kazanlardan iki üç tanesi getirilir. Aşçı nohudu ıslatır. Pirinci evdekiler temizler ve sınıdan geçirir. Önce nohut pırlırlar, ertesi gün çorba helva ve pilâv hazırlanır; Hane sahibi davet olunacak kimseleri hepsini aynı saatte olmayıp birer saat ara ile çağırır. Meşhur meydan sinileri getirtilir, her sofraya birer veya ikişer kâşi, daha önceden tayin edilir. Kapıdaki teşrifatçı, misafirleri, misafirin içtimâi mevkiine göre ayrılan odalarda yer gösterir. Her oğada bir safralık insan toplanınca hemen yemeğe başlanır. Önce et sulu, piring çorbası sofraya konur. Sonra büyük yayılan tabakta nohutlu et gelir, sonra pilâv, en son olarak ta irmik helvası gelir. Pilâv yenirken, yağı çanağın dibinde olduğundan misafirlerden biri, "dibi hu" diyerek kaşıkla tabağın dibine daldırmayı ikaz eder.

Bunu anlıyanlar: "Malumu hu" diye kaşıkları dibe daldırırlar. Yemekten sonra liğen ibrikte el yıkanır. Kahve içilir mevlût başlar dua edilir. Şerbet içilir gülâptanlailla gülsuyu saçılır mevlût bitmiş olur.

Çeyiz yemeği:

Çeyiz yemeği gelinin eşyalarını sermeye-gidenlere yedirilir. Çeyiz yemek çeşitleri şöyledir. Çorba, yaprak sarması, nohut aş, pilâv, canfes böreği, baklavadır. Vakti hali iyi olanlar bundan daha çok çeşitli yapar.

Yurt tetkikleri :

KULA FOLKLORU

VE

YUNUS EMRE

VI

Yazan : NAZMÎ BAYÇIN

Öğretmen

Derleyen: Kemaliye öğretmeni

- 104 — Bu dünyanın ötesi ötedir öte
Çekelim bıçağı vuralım ete
Bindirdiler yularsız ağaçtan ata
Binmeyince gönül inanmaz imiş
- 105 — Yürü güzel yürü doğruna yürü
Ağostosta erir dağların karı
Çok güzel olursa oğlanın yarı
Gittiği yerde durmaz tez gelir
- 106 — Halunadır deli gönül haluna
Coştı yine girmez oldu kabına

Sürmeli keklik ağacın dibine
Seninle görüşmeme ne kaldı güzel

- 107 — Çesmeler yaptırdım altın oluklu
Sularım akıttım içi balıklı
Ben bir güzel sevdim ellere yavuklu
Yavuklundan ayrıl alayım güzel
- 108 — Kalk gidelim saniyem dağlara oduna
Oduada değil akça boduna
Arabayı koşalım sandıkhyı aşalım
Böyle böyle baş olmaz mahkemeye koşalım
Aman saniyem ağlama ince yoldan gel.

Kına gecesi yemeği:

Bu yemek diğerleri gibi külfetli olmaz. Kına gecesine gelen kız arkadaşları ve hısım akrabaya bir iki safralık yemek hazırlanarak yedirilir. Yemek çeşidi aşağı yukarı mevlût yemeklerinin aynidir.

Yemeğe ait fıkra:

Yemeğin sıcak olduğunu farketmeden lokmayı ağzına götüren biri, ağzı yanarak başını yukarı kaldırmış, ağzının yandığını söyleyemiyor. Tavandaki tahtalara bakarak:

- Bunları hangi ağaçtan biçirdin diye sorduğunda, ev sahibi işin farkına vararak,
— Bir sabırla iki üf üf ağacından biç-tirdim cevabını verir.

Diğer bir fıkra:

Adamın biri sabah kahvaltısı ediyormuş misafir olduğu ev sahibi çayın şekerlerini koymasını unutmış ev sahibi bir aralık dışarı çıkmış.. Bu sırada misafir var

kuvvetle çayı karıştırmaya başlamış, ev sahibi şungırtının fazlalığından telaş ederek odaya koşarak gelmiş ve sormuş,

— Bu gürültü ve şingırtı nedir?

— Sokaktan şekerçi katırları geçiyor, onların çan sesidir deyince ev sahibi işin derhal farkına vararak şeker getirmeğe koşmuş,

Yemeğe ait Atasözleri:

Erken karnını doyuran erken evlenen aldanmaz.

Aç tokun yüzüne bakmakla doymaz.

Aç tavuk furunu deler.

Biri yer biri bakar kıyamet onun başında kopar

Tekerlemeler: Tarhana tarlaya kadar, bulgur öğleye kadar, arkasından bir kebab yersen tutar akşama kadar.

Peynir tin tin yeldirir, suyu buldurur.

13

- 109 — Elmalı dağlar elmalı
Elması kurumuş suları çağlar
Oturmuş kıyıya üç güzel ağlar
Ağlama güzel biz gene geliriz,

Uzun Havalalar

- 110 — Yüce dağ başında bir kara leylek
Eline vermişler bir kara deynek
Guzelim giydiği ibrişim gömlek
Salın öte öte gel beri beri
Evlerimin önü yazıdır yazı
Çağırışır çıkar ördeği kazı
Yedi kardeş elinden aldığım kızı
Salın öte öte gel beri beri
Aşağıdan gelen Akbaba kuşu
Ocağa vurdular dağılan taşı
Örene sürerler garip baykuşu
Salın öte öte gel beri beri

Derleyen: dombaylı köy öğretmeni

- 111 -- Havaidir deli gönlüm havai
Ulu kuşlar yüksek yapar yuvayı
Katarlamış Türkmen kızı mayayı
Suna boylum çek yaylaya gidelim
Yatağandan yükleteyim göçünü
Lâle şümbül donadayım saçını
Yakıp gider kız tekirin içini
Suna boylum çek yaylaya gidelim
Gün doğmadan ak köprüden geçtimi?
Seher yeli ak gerdanı geçtimi?
Buzaltıdan bir su içip geçti mi
Suna boylum çek yaylaya gidelim.
112 — Beydağının başı alaca lâleli
Hiç bir gün görmedim geldim geleli
Omuzu tüfekli beli palalı
Böyle bir yiğidin var mı bey dağı
Ağostosta karın bölük bölük bulunur
Güzellerin nazlı nazlı salınır
Kimya dedikleri sende bulunur.
Bu yıl sana meraklıyım bey dağı
Turnam korkmazmısın boradan kıştan
Kendini sakın alıcı kuştan
Dolaşta gel beydağından maraştan
Maraşın gölüne iner turnalar
113 -- İki turnam vardır aklı karalı
Bir ceğizi göğsünden yaralı

14

Turnam seni vuran nereli
Telli turnam bey obası döndümü
İçeri girince kır atım terler
Dışarı çıkınca gülüpser parlar
Bana gündüz beyinin yeğeni derler
Al eğri kılınacı vur gündüz beyi

Ulu tanrım değil mi bize bu yaşları yaşatan
Gündüz beyi değil mi kır ata kılınç kuşatan
Bir kavgam kaldı dedem Ahmet paşadan
Al eğri kılınacı vur gündüz beyi

Akşam olmadan tertipleri kurdular
Yatsı olmadan baskınları verdiler
İbrahimi can evinden vurdular
Al eğri kılınacı vur gündüz beyi

Allah allah deyelim binelim ata
Çekelim kılınacı vuralım ete
Düşmanı sürelim kum çaydan öte
Al eğri kılınacı vur gündüz beyi

114 — Adanaya vardım kalasım geldi
Yarı gördüm deli olasım geldi
Çavur memleketi göresim geldi
İlk gelişim kıyma bana adana

115 — Sana derim sana kır atlı hızır
Her nereye varsam ardımda hazır
Kelleyi istedi bugün üç tuğlu vezir
Döğüşe döğüşe ver dedi gönül

116 — Benim bir yarım var edepli uslu
Emdim yanağını şekerden tatlı
Çayırılık çimenlik yepelek otlu
Zencefil dağımı görürsün gelin

117 — Alverin kır atının gemini
Üç gün oldu bu gün yemez yemini
Üstüne binenler sürsün demini
Yarimi yatakta basalım atım

118 — Doğanım doğanım garip doğanım
Doğup doğup göğe ağanım
Alın taşkırmalı güzel sevenin
Ahiri tozduman sonu pişmandır

119 — Mavi yelek mör düğme
Şimdi girdin gönlüme
Gönlümün gözü çıksın
Yazık geçen ömrüme

120 — Mavi yelekli yarım
Göksü ilikli yarım
El evlerinde yatıyor
Kafir yürekli yarım

Güzel Sanatlar:

HALKEVLERİNDE MÜZİK

IV

(Halk Türküleri)

(Alaturka müzik) ile (Halk müziği) nin mahiyet ve büyüleri arasındaki farkların henüz iyice anlaşılmamış olması ve bunların birbirinden ayrı olarak gösterilmesi, bir çok itirazlara, münakaşalara yol açmış, çeşitli telekkilerin hasıl olmasına sebep olmuştur. Bu çeşitli telekkilerin milli kültürümüzle alakalı oluşu, hepimizi ilgilendirmekte olduğundan, önümüze çıkan bu düğümü çözdükten sonra asıl mevzuumuza devam etmek uygun olacaktır.

Müzik, bin yılların meydana getirdiği topluluk kültüründen ve milli karakterden büyük bir kısmıdır. Bunun millet benyesinde yayılmış çok derin kökleri vardır. Bu günkü duygularımız asırların gelişmesinden hasıl olmuş varlığımızdır. Terennüm ettiğimiz musiki nağmelerle, yalnız on sekiz milyon değil, Çinden Horasandan Kazandan ta Ege denizine kadar yüzlerce milyon Türkün müzik duygularıdır. Bu kadar geniş bir saha kaplıyan milli müzik kafekterimizi şüpheli ve çeşitli telekkilerden kurtarmak lazımdır.

Altı yüz senelik Osmanlı saltanatı içinde içimize işleyen yabancı kültürü, bizim öz musikimizi de nufuzu altına almış ve onu da Osmanlılaştırmıştır. Sultan saltanatı ile beraber Irak, Hicaz Acemaşiran makamları ve sarayın (Enderun) musikisi de saltanat sürmüş, bilhassa şehirlielerin müzik duygularına hâkim olmuştur. Fakat nedense, buna (Osmanlı musikisi) denmesi lazım gelirken milliyetimize izafeten (Alaturka) denilmiştir.

Bu tabirin Fransızca aslı olan (a la Turque) şekli göz önüne getirilirse, bunun bize başkaları tarafından izafe edildiği, kendi malımız olmadığı pek çabak anlaşılır. Osmanlı saltanatı içinde yabancı unsurlarla asıl Türk musikisinin birbirine kaynamasından vücut bulan bu musikeye garplıların (a la Turque) demeleri; bunun hakikaten Türk musikisi olmasından değil, bu müziğin yeri olan toprakları, yalnız Türk toprağı olarak bütün dünyaya inandırmış olmamızdan ileri gelmektedir.

Haydar Bayçın
Öğretmen

Karışık bir musikiyi Türk musikisi olarak tanıtmaya bahasına dahi olsa, yabancı kültürlerin tesirleri içinde kaldığımız zamanlarda bile milli varlığımızı daima andırmış olmamızla ne kadar iftihar etsek yerinde olur.

Alaturka denilen musikinin bizim asıl musikimiz olmadığını bu suretle belirttikten sonra; hakiki Türk musikisini nelerde bulmamız lazım geldiğini araştıralım:

Her milletin kendine mahsus bir musikisi ve milli ruhunun hususiyetlerini gösteren şekillerde oyunları vardır. Başka milletlere bir göz gezdirecek olursak; Macar, Yunan ve Slav'ların kendilerine mahsus müzikleri, oyunları hatta bu müzik ve oyunlarına mahsus kostümleri olduğu görülür. Her millet, bütün dünyaca tanınmış müzik eserlerini çalıp söylemekle berober kendi malları olan musikilerini de daima muhafaza ederek ona ön safta yer verir. Bir çok milletler yabancıların tesiri altında kalarak kendi musikilerini kaybetmek için on dokuzuncu asır başlarında harekete geçmişler, evvelâ Ruslar sonra Macarlar, Bulgarlar bu uğurda senelerce çalışmışlardır.

Bizde de Cumhuriyetin kurulmasıyla işe başlanmış, zaman zaman ve yer yer Halk musikisi derleme heyetleri faaliyete geçmiş, bilhassa Halkevleri büyük bir feragat ve anlayışla çalışmaya başlamışlardır. 1925 yılında yurt içinde Halk musikisi tetkikine çıkan Seyfettin Asaf ve arkadaşları sahil şehirlerimizin birinde bir Alman marşının milli havamıza biraz yaklaştırılacak surette tebdili ile onunla zeybek oynandığını görmüşlerdir ki; bu acıklı müşahede bize asıl musikimizi arayıp bulmamız için ne kadar hassas davranmamızı ve ne kadar çok çalışmamız icabettiğini göstermektedir. Yabancı unsurlarla daha ziyade temasta bulunan şehirlerimiz bu temaslarla âdet, an'ane, lisan ve şivesini zamanla değiştirebileceği gibi musikimizdeki milli motiflerin de mühim bir kısmını kaybedebilir.

Bu itibarla yabancı tesirlerle bozulmuş kendi musikimizi, ancak Halk musikisi ve Halk türkülerinde içinde arayıp bularak yaymamız lazımdır. Sırası gelmişken şunu da kaydedelim ki; Halk musikisi tabiri bizde yerinde kullanılmamaktadır. Para kazanmak sevdasıyla şurada burada (Halk türküsü) adı ile çıkarılan, plâklara verilen bilhas-sa filmlerde çalınıp söylenilen bir çok şarkı ve türküler bahsimize mevzu olan Halk türküleridir. Milli musikimizin bünyesini teşkil eden

Halk musikisi ve Halk türkülerini; gramofon plâklarında sinema filmlerinde değil, muhtelif yollar-da yapılmakta olan FOLKLOR DERLEMELERİ ile bulup öğrenmemiz en salim ve en kestirme yoldur.

Bu maksatla geçen sene Yunt dağı köylerinde bir tetkik gezisi yaparak bir çok türkü toplayan Halkevi derleme heyetimizin bulduğu «kıvrak se-kiz köy delikanlısının aynı zamanda oynadığı» bir türküyü, Türk karakterini nağmeleri ve ritmi ile belirten bir Halk türküsü örneği olarak veriyoruz.

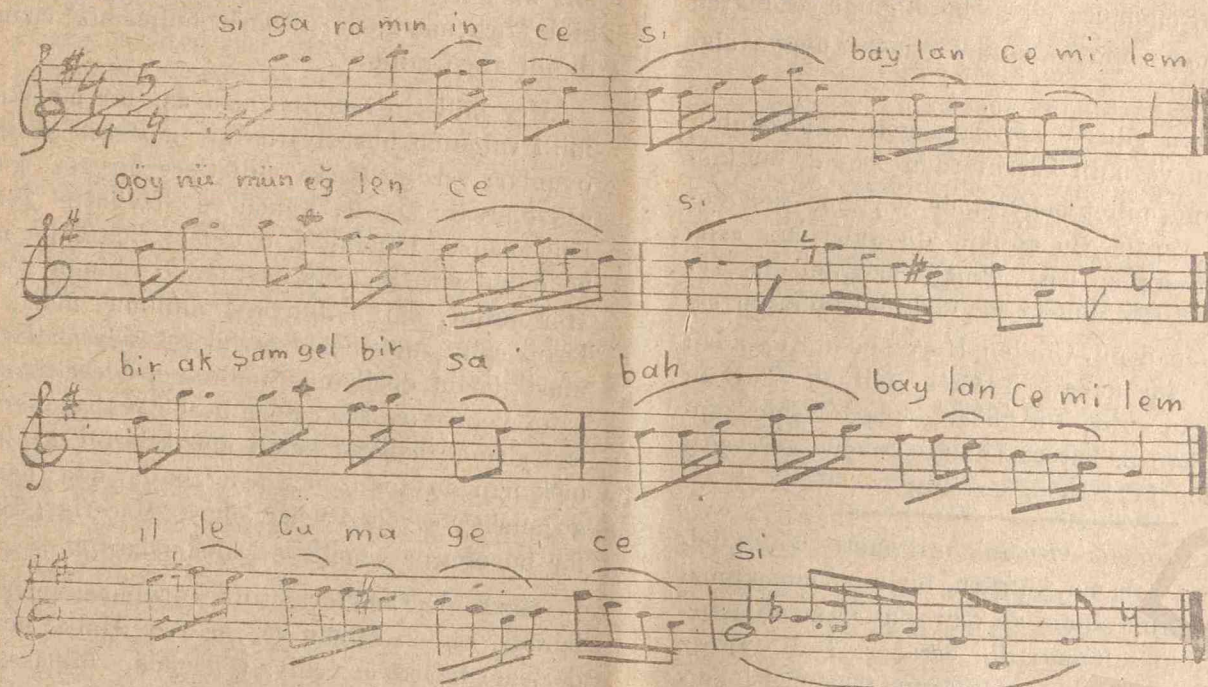
Türküyü söyleyen;

Mehmet oğlu Mehmet Emin
45 yaşında
Küçük Sumbüller köyü

BAYLAN CEMİLE

Notaya alan:

Haydar Bayçın

Dördüncü sıranın ilk mezûründeki (si) ler (bemol) olacaktır.

(1)
Sigaramın incesi
Göynümün eğlencesi
Bir akşam gel bir sabah
İlle Cuma geçesi

(3)
Minarede ezen var
Gül bahçede gezen var
Al bohçanı kaçalım
Arkamıbdan gelen var

(2)
Kaleden inişelim
Kuş gibi dönüşelim
Gündüzden haberim var
Akşama görüşelim

(4)
Manisa'nın üzümü
Karartmadı yüzümü
Yedi yıl hizmetim var
Dönüverdi sözünü

Her parça söylenirken birinci ve üçüncü satırların sonunda (Baylan Cemilem) sözü tekrarlanacaktır.

YUNTDAGI KÖYLERİNDEN NOTLAR (*)

— IV —

Yazan: BAHİRİ OSKAY

rekmez miydi? İlk bakışta bu muhakeme doğru gibi görünürse de hakikat bunun ta-mamiyle aksineydi. Çünkü köyün hemen yakınında büyükçe bir su birikintisi vardı. Üzeri yosun bağlamıştı. Eyıları bataklıktı. Köylüler buna «Göl» diyorlar.

Yuntdağlarında genel olarak akarsuya, çeşmeye rastlamak çok güçtür. Köylüler kendi içme sularını sahrınçlardan temin ediyorlar. Otlukça büyük bir yekûn tutan bü-yük ve küçük baş hayvanlarını da göl adı-nı verdikleri bu su birikintilerinden sulu-yorlar.

İşte bu su birikintilerindeki ve ovalar-daki sivrinekler Yuntdağı köylerini perişan bir duruma sokmaktadır. Malûm olduğu veçhile Manisa vilâyetinde sıtma mücadele teşkilâtı vardır. Fakat bu teşkilâtın faaliyet sahasına ova köyleri girdiği halde, Yunt-dağı köyleri girmemektedir. Bu suretle sıtma yüzünden büyük bir ızdırab içerisinde kıvranıp durmakta, verimli bir çalışma göste-rememekte olan Yuntdağlılar, bu teşkilât hatasının kurbanı olmaktadırlar. Daha son-ra uğradığım her köyde aynı acıklı man-zaraya şahit olarak üzülmemek kabil olma-mıştır. Köylerde yaz mevsiminde insan bu-lamamak hemen hemen umumdur. Çünkü köy halkı ya başkalarının tarla veya bağın-da işçi olarak veya kendi tarlalarında ki azdır çalışırlar. Bunlar bir kaç ay köye dönmezler. Böylece Yuntdağlarında başka yerlerin aksine olarak dağdan veya yayla-dan ovaya yazın bir göç hayatı vuku bul-maktadır.

Yol urağında ilk müsafir olduğum Ko-cakoru köyünün bende uyandırdığı derin intibai bir türlü unutamıyordum. Bir pati-kadan Yunt dağlarına doğru tırmanırken bu dağların temiz havası gibi halkının da daima temiz ve tek yüzlü karakteri ile kar-sılaşacağından emin olarak ilerliyordum.

Yamaçlarda yolun sağ ve solunda nazarı dik-katimi celbeden binlerce armut ağacı oldu. Bu ağaçlar sınırsız bir şekilde oraya buraya ser-pilmişlerdi. Civar köylerce hangi ağacınkine ait olduğu bilinir ve kimse diğerinin malı-na dokunmazmış. Evvelce yabancı olan bu ağaçlar aşılarak her birisi yumruk büyük-lüğünde olmak üzere meyve veren ağaçlar haline getirilmişler. Diyebilirim ki Manisa çevresinin en tatlı armutları bunlardır üç dört tanesi bir kilo gelebilecek büyüklük-tedir. Fakat maalef ağaçların henüz bir kıs-mı aşılanmamıştır. Mesafe uzaklığı ve taşı-ma güçlüğü yüzünden de Manisa bu nefis meyvelerden pek az faydalanabilmektedir.

SÜNBÜLTEPE'DE

20 Dakika sonra üç tarafı derin vadi-lerle oyulmuş küçük bir Düzlükteki Sün-bültepe köyüne vardık. Bir iki ihtiyar ve bir kaç çocuk duvar diplerinde güneşleni-yorlardı. Benizleri sarı, kendileri mecalsiz-di. Ya sıtma nöbetlerini bekliyorlar veya nöbet içerisinde idiler. Öğrendiğime göre köyün diğer halkı Gediz vadisindeki tarla-larında çalışmakta imişler. Bir gece önce bulunduğum Kocakoru'da bir tek sivrisineğe rastlamamıştım. Burası daha yüksek ol-duğu için sıtmalı insana rastlanmaması ge-

(*) 1, 2 ve 3. Yazılar Gediz'in 67, 68 ve 69 uncu sayılarında çıkmıştı.

Yazan: **SADIK TÜRKMAN**
Su Y. Mühendisi

Gediz 1750 - 2000 m. rakımlı dağlardan başlıyarak başlıca Alaşehir, Kum ve Nif çaylarını alarak Ege denizine dökülür. Denize kadar vadi tnlü 310 km. kadar olup 16000 km². bir hazaimiyahiyeye maliktir.

Yağmur getiren rüzgârlar cenubi garbi rüzgârları olup yağmur mikdarı danizden içeri gittikçe tedricen azalır. Mesela 940 senesinde Manisada senelik yağış 914 m/m olduğu halde Salihlide 667 m/m ve 943 de Manisada 515 m/m olduğu halde Salihli 334 m/m dir. Aynı senelerin Akhisara ait yağışları 893 m/m ve 515 m/m den ibarettir.

Manisa rasat istasyonunun 930 senesinden beri mevcut rasatlarına göre Manisa mıntakası için bu müddet zarfında senelik azami yağış 914 m/m ve asgari yağış da 487 m/m den ibarettir. Bu müddet zarfındaki günlük azami yağın 79 m/m ve aylık azami yağış da 940 senesinin 12 nci ayına ait

Yuntdağı köylerinin bir çok özelliği yanında, köye her uğrıyanı iyi karşılamak, ağırlamak açsa doyurmak esastır. Hatta köyde hiç kimse kalmadığı zamanda bile o gün gezek sırası kimde ise, o köylü işe gitmez misafir bekler. Ayrıca şayet gelen misafir bir ileri köye gidecekse yanına bir kılavuz katarak ve icabında bineğini de temin ederek emniyetle menzile ulaştırmakta en güzel adetlerden birisidir. Dağlık arazide, yolların çapraştığı, tarifle harita ve plânla hareketin mümkün olmadığı bu yerlerde Yuntdağı köylülerinin bu takdire lâyık gelenekleri olmasa şüphesiz ki bir takım acı olaylarla karşılaşılabilir.

İşte bu gelenek dolayısıyla bana Kocakora'dan verilen kılavuz Sünbültepe'de kal-

olup 371 m/m den ibarettir. Günlük azami yağışlar büyük suların azami seviyelerine pek tesir icra etmeyip cenbi küçük derelerin seviyelerine tesir ederler. Büyük sularda büyük feyzanlar ancak sürekli ve şiddetli yağmurlarla mümkündür ki buda aylık azamilerle alakalıdır. Yukarıda da zikredildiği veçhile aylık azamilerid en büyüğü 940 senesi 12 nci ayında olup filhakika gedizin en büyük feyzamda bu ay içinde vaki olmuştur.

Bir derenin veya nehrin getirebileceği azami su miktarının tesbiti için en emin vasıta o derenin uzun bir zamana ait idrolojik rasatlarıdır. Bu rasatlar mevzuun ehemmiyetine göre 30 - 50 senelik olmalıdır. Nehirlerimiz üzerindeki rasatların hemen hepsi yeni başlamış olup en eskisi nihayet 10 seneliktir. Bu bakımdan azami sarfiyatların tesbitini bunlarla yapmağa imkân yoktur. Havzanın meteorolojik jeolojik, coğrafi ve zirai vaziyetine göre hesap ve tesbit ettiğimiz azami sarfiyatlar şunlardır.

dı. Sünbültepe'den başka bir kılavuz olarak yoluma devam ettim. Bir vadi yamacını takip ediyoruz. Her taraf çalılıklarla kaplı ve bunlar arasında kalabalık keçi sürüleri otlıyor.

Yarım saat sonra Karakılıçlı köyündeyiz. Burada da aynı misafirperverlik, aynı temiz karakterin ve temiz yaratılışın izharı. Evler umumiyetle taştan. İçerileri beyaz badanalı, dışarıları badanaz ve üstleri toprak örtülü. İki katlı eve pek az rastlanıyor. Evlerin dış taraflarının badanasız ve bir katlı oluşları; kıyısında ve. içerisinde ağaçların bulunmaması köylerin bir anda göze çarpmasına kolay kolay imkân vermiyor.

Adala bogazında 2260 m³/s
Ahmetli hizalarına 2580 m³/s
Emiralem bogazında 3800 m³/s

Gedizi ele alalım:

Gediz Adala bogazını bitirdikten sonra ovaya çıkar. Buradan itibaren Emiralem bogazına kadar Salihli, Turgutlu ve Manisa ovalarından geçerek Emiralem bogazına girer. Bu mntakada vadi vasati meyli 0.000 5 kadar olup meylin bu azlığından dolayı Gediz derin ve süratli bir yatak tesis edememiştir. Gedizin bu mntakalardaki yatağının taşıp etrafa zarar vermeden geçirebileceği azami sarfiyat 900 - 1000 m³/s den ibaret olup bu miktardan fazla gelen sular ovada feyzan tevli eder.

Yukarıdaki cetvelin tetkikinden Gedizden gelebilecek azami sarfiyatın Adala bogazında 2260 m³/s ve Emiralem bogazında da 3800 m³/s olduğunu görmüştük. Gediz üzerinde şimdiye kadar yapılan rasatlarda 940 senesinde Adala 2100 m³/s ve Emiralem bogazından da 3000 m³/s sarfiyat geçtiği ve son 944 Şubat feyzanında da Adala bogazından 1600 ve Emiralem bogazından da 2700 m³/s azami sarfiyatın geçtiği görülmüştür. Bu 3800 m³/s azami sarfiyatın 600 m³/s mikdarı aşağıda görüleceği üzere Marmara iddihar barajında tutulacağından geriye 3200 m³/s sarfiyat kalıyor demektir. Şu halde Manisa ovasındaki feyzanın tahribatından kurtulmak için ya Gedizi sedler içine alarak 3200 m³/s lik büyük bir yatak teşkil etmek veyahut da feyzan zamanında 3200 - 1000 - 2200 m³/s lik fazla sarfiyatı feyzan dalgası gelinceye kadar muvakkat bir zaman için yatağa vermeyip bir yerde depo etmek icabedecektir.

Birinci suretihal yani Gedizi sedler içine almak şekli hem çok pahalı ve hemde iyi bir suretihal değildir. Zira: Zaten dar olan ovanın bir kısmını seddeler içine alarak feyzan yatağı olarak kullanmak o araziye mahvetmek demektir. Bunun için ikinci suretihal yani gedizin yukarı taraflarında feyzan barajları inşa etmek şekli tercih edilmiştir.

Yapılan etüdlr Adalar bogazında kızlar köprüsü civarında iyi bir baraj yeri bulunduğunu meydana koymuş ve burada sondajlara başlanmıştır. Burada yapılacak İdhar barajında toplanacak

Kumçayı çömlekçi bogazında 1200 m³/s
Kumçayı Kinik bogazında 1600 m³/s
Alaşehir çayı Gedize döküldüğü yerde 1000m³/s
Nifçayı Gedize döküldüğü yerde 700 m³/s

sudan biraz aşağıda mevcut bir şüt yardımıle büyük bir enerji istihsal edileceği anlaşıldığından etüdlere o yolda devam edilmiştir. Şimdiki harbin tevli ettiği imkânsızlıklardan dolayı bu sondaj işleri ancak yeni belirtilebilmiş olup bahustaki etüd ve projeler üzerinde çalışılmaktadır.

Kumçayı feyzanı :

Gördes ve Kayacık derelerinin birleştiği Çömlekçi bogazında Kumçayının hesap edilen azami sarfiyatı 1200 m³/s kadardır. Yine kumçayının Manisa ovasına Kinik bogazındaki azami sarfiyatı 1600 m³/s dir. Halbuki yatağın bilhassa Manisa ovasındaki kısmının taşırmadan geçirebileceği azami su mikdari 300 m³/s kadardır.

Taşan sular mevcut azmaklar yardımıle ovanın muhtelif yerlerine yayılmaktadır. Çok yağışlı kış aylarında bu taşmalar sık adette olmakta ve bunun neticesi olarak ova uzun zaman su altında kalmaktadır. 944 Şubat ve mart aylarında kumçayı 9 defa yatağından taşarak ovaya yayılmıştır. Kumçayı feyzanlarını önlemek için tatbik edilmekte bulunan projeye göre: Kumçayının feyzan sularının mühim bir kısmını Marmara gölüne vermek suretile feyzan sahasını azaltmak ve aynı zamanda toplanacak su ile de yazın Manisa ovasını sulamak düşünülmüş ve bu maksatla çömlekçi bogazında bir Regülâtörle 13. 5 Km. tulünde büyük bir feyzan kanalı inşa edilmiştir. Bu inşaata müvazi olarak verilen suların Marmara gölüne taşmadan sığmasını temin içinde marmara idhar barajının inşaatına başlanmıştır.

Feyzan kanalı 200 m. genişliğinde ve 600 m³/s sarfiyatlıdır. Buna göre en büyük feyzan zamanında kanala 600 m³/s sarfiyat alınacak ve asıl kumçayına 600 m³/s verilecektir. 15.5 Km. tulündeki feyzan kanalının hafirde inşası için takriben 7 milyon metre mik'ap hafriyat yapmak icapedecek idi bunun bedeli 10 milyon liradır. Bu çok pahalı olduğundan kanalı suyun kendisine açtırmak düşünülmüştür. Kanaldaki yatak teşekkül edinceye kadar suların etrafa taşmaması için 200 m. aralık-

Sayın okuyucularımıza bir kolaylık olsun diye, derginin birinci cildinden sonuncu cildine kadar olan kısmının kenuları ile, bu konuları işleyenlerin isimlerini gösteren bir cetvel yaptık. Bu indeksin daha önceleri yayılması düşünüldü ise de, bazı engeller dolayısıyla bu güne kadar gecikti.

Gediz, altıncı yaşını bitirirken, geçen yıllar zarfında ne şekilde çalışıldığını ve hangi konuların üzerinde uğraştığını açık bir surette göstermektedir. Hem altı yıllık bir mesai ve hem de, Manisa'nın hayatı ile ilgili olanların her hangi bir konu üzerinde araştırmalar yapanlara yardım olur, umudu ile «İçindekiler» i aynen buraya derce ettik.

Eğer bu ufak zabmet, Gediz'i okuyan-

lı iki sedde yapılmış ve yatağa kılguçluk etsin diye orta da küçük bir şenal kanalı açılmıştır. 944 Şubat ve mart feyzanlarında bu tesisat çok güzel çalışmış ve seddeler arasında büyük yatak teşkil etmiştir. Ancak Regülâtörün kapakları harp dolayısıyla avrupadan gelemediğinden ve marmara idhar barajı inşaatı henüz bitmediğinden bu sene feyzan kanalına su alınamamıştır. Bu sene kumçayı çömllekçi boğazında azami 600 m3/s sarfiyat getirmiş bunun 200 m3/s miktarı feyzan kanalına alınmış ve mütebaki 400 m3/s miktarı da asıl yatağa verilmiştir. Gelecek senelerde daha geniş mik-yaşa su feyzan kanalına alınabilecektir.

Kumçayının kinik boğazından itibaren olan Manisa ovasındaki kısmına gelince :

Burada kumçayının azami sarfiyatının 1600 m3/s den ibaret olacağı yukarıda görülmüştü. Bunun 600 m3/s miktarı feyzan kanalı yardımı ile marmara gölüne alınacağından burada azami 1000 m3/s sarfiyat kalacaktır. Halbuki burada yatak en çok 300 m3/s geçirdiğinden ovadaki taşmaların önü alınamamış olur. Kumçayının kinik boğazından gedize döküldüğü yere kadar olan 30 km.

lara küçük bir yardımda bulunursa, Gediz'i çıkaranlar bununla kıvanç duyacaklardır.

Gediz

Yıl: 1 -- Sene: 1937-38

Birinci cilt:

İçindekiler:

1	Niğin Gediz? Gediz	Sahife
2	Gediz (Şiir) Dr. Necdet Otaman	1
3	23 Nisan. M. Dümer	1
4	Halkevlerinin millî bünyedeki rolü. Şükrü Kaya	2- 3
5	Kubilay abidesinde. Dr. Necdet Otaman	3- 4
6	Manisa'nın istekleri. M. Çağatay Uluçay	4- 5
7	Çocuk bayramı. M. Turanlı	5- 7
		7- 8

tulündeki kısmının seddeler içine alınmasına ait projeler halen ihzar edilmekte olup yakında bunların inşasına başlanacak bu inşaat bitince ova kat'i olarak kumçayı feyzanından kurtulacaktır.

Gediz ve kumçayı ıslah işleri kadar ehemmiyetli üçüncü bir mevzuda cenbi dere mevzularıdır. Adalıdan Ahmetliye kadar gedizin sağ sahilindeki Adala ovası ile, Alaşehirden, Emiralem boğazına kadar Gedizin sol sahilindeki Alaşehir, Salihli, Turgutlu ve manisa ovaları dar ve uzun ovalardır. Dağlardan gelen bir çok toransiyel dereler ova kısmına inince ovadaki az meyil yüzünden beraberlerinde getirdikleri iri rüsûbatı ova kısmında bırakarak mühim bir kısım araziye harap ederler.

Bu derelerin en mühimleri sağ Adala ovasında Çapaklı, İkikovalı, Peyraz, kemer, Çerkez derelerile sol Gediz ovasında kurşunlu, Sart, Ahmetli, Urganlı, karaçalı çay, İrlamaz, Eşrefpaşa, kılıç ve Gürle dereleridir. Bunların ıslah projeleri yakın alakası dolayısıyla bu mntakaların sulama projelerile birlikte yapılmakta olup projeler bitmek üzeredir. Ancak bugünkü imkânsızlıklar içinde bunların inşaatına geçip ilerletmek çok zor olacaktır.

8	Saruhan oğulları. Haydar Berköz	8- 9
9	Milâttan evvel Manisa. Oğ. Zekiye Erinc	9-11
10	Manisa coğrafyası. M. Çağatay Uluçay	12-14
11	Gediz çıkarken. Dr. Semih Sümerman	11-12
12	Hamid'in ölümü münasebetile. Ali Mustafa Soylu	15
13	Haftanın şunu, Halkevi faaliyetleri	15-16

Cilt: 1, Sayı: 2

İçindekiler:

1	Bahar ve bayramlarımız. Mustafa Dümer	I- 3
2	Manisa ovası (Şiir) Dr. Necdet Otaman	I
3	Türkçe tıp ıslahına dair. Dr. Necdet Otaman	3- 6
4	Manisa coğrafyası. M. Çağatay	6- 9
5	Birri Mehmet dede. Mustafa Dümer	9-11
6	Saruhan oğulları. Haydar Berköz	11-14
7	Gediz Şaphanesine dair belgeler. Kâmil Su	13
8	Çocuk bayramlarının ilhamları. Dr. Samih Sümerman	14-15
9	Kelime ve mana hakkında. Ali Mustafa Soylu	15
10	Gedizlilere. Gediz	16-17
11	Kalkınıyoruz. Gediz	17-18

Cilt: 1, Sayı: 3

İçindekiler:

1	Ah bir lise. Mustafa Dümer	I- 3
2	Kirezli yayla. Mustafa Dümer	I

3	Türk gençliğine (Şiir) Kâzım Nami Duru	3
4	Folklor; Yaşıyan Manisalılar. Nazmi Bayçın	4- 5
5	Manisa coğrafyası. M. Çağatay	6- 8
6	Birri Mehmet. M. Dümer	9-11
7	Saruhan oğulları. Haydar Berköz	11-12
8	Manisa tarihi. Zekiye Erinc	13-14
9	Sosyal durumda müzik. Durusun Güney	15
10	Ulu Önder sen bin yaşa. M. Dümer	

Cilt: 1, Sayı: 4

İçindekiler:

1	Mesut bir yıldönümü. Mustafa Dümer	I
2	Bahçem (Şiir) Dr. Necdet Otaman	2
3	Birri'den (Şiir) M. D.	2
4	İran transit yolu. Cenap Refik Orkon	3- 4
5	Manisa'da folklor. H. Fehmi Erginöl	5- 6
6	Manisa'da yaşıyan maniler. Nazmi Bayçın	7- 8
7	Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altınar	9-10
8	Saruhan oğulları. Haydar Berköz	11-12
9	Eğemenlik hakkında. Ali Mustafa Soylu	12-14
10	23 temmuz. M. Turanlı	15-16
11	Aile içinde çocuk. Yahya Kaynak	16
12	Bir şenlik reportajı. Mustafa Dümer	17-18

Cilt: 1, Sayı: 5

İçindekiler:

1	30 Ağustos. Mustafa Dümer	1- 2
---	---------------------------	------

	Sahife
2 Gediz. M. Remzi Caber	2
3 Üzümlük türküsü. Dr. Necdet Otaman	2
4 İran transit yolu. Cenap Refik Orkon	3- 4
5 Manisanın sembolleri. M. Çağatay	5- 7
6 Manisa'da yaşayan maniler. Nazmi Bayçın	8- 9
7 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	10-11
8 Saruhan oğulları Haydar Berköz	12-13
9 Bir endişenin tahlil ve tenkidi Ali Mustafa Soylu	15
10 Keziban. N. İlhan Berk	15-16
11 Euarda Manisa pavyonu. M. D.	17
12 Halkevi faaliyeti. Gediz	18-20

Cilt: 1, Sayı: 6

İçindekiler:

1 8 Eylül kurtuluş bayramımız. Mustafa Dümer	I- 2
2 Benim dilim (Şiir) Kâzım Nami Duru	2
3 Saadetimizde gaye. Dr. Semih Sümerman	3- 4
4 Türk anası. Ayhan Karasu	5- 7
5 Keziban. N. İlhan Berk	8- 9
6 Manisa'da yaşayan maniler. Nazmi Bayçın	10-11
7 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	12-14
8 Saruhan oğulları. Haydar Berköz	15
9 Halkevi faaliyeti. Gediz	16

Cilt: 1, Sayı: 7

İçindekiler:

1 Kutsal gün. Gediz	1- 2
22	

	Sahife
2 Atatürk marşı (Şiir) Kâzım Nami Duru	2
3 Er türküsü (Şiir) Mehmetcik	2
4 Gediz (Şiir) Nahit Nafiz Edgüer	2
5 Türk anası. Ayhan Karasu	3- 7
6 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	8- 9
7 İnkilâbımızın temeli. M. Çağatay	10
8 Yeni memleket hastahanesi açılırken. Dr. Semih Sümerman	11-12
9 Batıl inanışlar. Kâzım Nami Duru	12-14
10 Saruhan oğulları. Haydar Berköz	15
11 Cumhuriyet bayramını karşılarırken. M. Dümer	16

Cilt: 1 Sayı: 8

İçindekiler:

1 Türk Sencâğı. M. Dümer	I- 2
2 Gökçen Efe. (Şiir) Dr. Necdet Otaman	2
3 Bağda (Şiir) Nahit Nafiz Edgüer	2
4 Manisa Dağı. Cenap Refik Orkon	3
5 Türk tezi ve 2 inci T. Tarih kurultayı M. Çağatay	4- 5
6 Tilki ile Yengeçin ortaklığı Nazmi Bayçın	6
7 Tarhala obasını tanıyalım Avni Altın	7
8 Keziban. N. İlhan Berk	8- 9
9 Türk Anası, Ayhan Karasu	10-12
10 Batıl İnanışlar. Kâzım Nami Duru	13-14
11 İkinci teşrin içinde. Gediz	15-16

Cilt: 1 Sayı: 9

İçindekiler :

I Artırma ve yerli malı haftası M. Dümer	1- 2
--	------

	Sahife
2 Halkçılık ve demokrasi M. Celâl Gürsoy	3- 4
3 Konferas. M. Turanlı	4- 5
4 Batıl inanışlar, Kâzım Nami Duru	6- 7
5 Tarhala obasını tanıyalım Avni Altın	8- 9
6 Tilki kuyruğu. Nazmi Bayçın	10-12
7 Keziban. N. İlhan Berk	12-13
8 Halkevi faaliyeti. Gediz	13-16
9 Davar (Şiir) Dr.Necdet Otaman	16

Cilt: 1 Sayı: 10

İçindekiler :

1 Sancak Töreni. M. Dümer	1- 3
2 Meksika'da köy kalkınması Bilâl Rıza Kutluğ	3- 4
3 Yürüyen bir öğretmen kendi sınıfında. Ş. Ulgentay	5- 6
4 Tasasız adam. Nazmi Bayçın	7- 8
5 Edebiyat nedir? M. Kurşunlu	9
6 Tarhala obasını tanıyalım Avni Altın	10-13
7 Halkevi faaliyeti. Gediz	15-16

Cilt: 1 Sayı: 11

İçindekiler :

1 Halkevi bayramı. M: Dümer	I
2 Evimizin bir yıllık çalışmaları Azmi Önakin	2- 10
3 Çalışma grafikleri. Gediz	19-20

Cilt: 1 sayı: 12

İçindekiler :

1 Gediz bir yaşında. D. Dümer	1- 2
2 İnkilâp aşkı ve Şehit kubilây M. Azmi Önakin	3
3 Orta zamanlarda hükümetler M. Celâl Gürsoy	4

	Sahife
4 Sakarya (Şiir) Nahit Nafiz Edgüer	4
5 Ya zenginlik, ya sevgi. Nazmi Bayçın	5- 7
6 Keziban N. İlhan Berk	8- 9
7 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	10-13
8 Halkevi çalışmaları Gediz	14-16

İkinci Cilt

Yıl 2 Sene 1938 - 1939

Cilt: 2 sayı: 13

İçindekiler :

1 23 Nisan Mustafa Dümer	1- 2
2 Muradiye camii İbrahim Gökçen	2- 3
3 23 Nisanlar Hasan Fehmi Erginöl	4
4 Kadın şerri (Hikâye) Nazmi Bayçın	5- 7
5 Radyo ile halk terbiyesi. Cemal Sezgin	7
6 Keziban N. İlhan Berk	8- 9
7 Manisa (Şiir) Nahit Nafiz Edgüer	9
8 Gediz (Şiir) Cezmi Tahir	9
9 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	10-11
10 Halkevi çalışmaları Gediz	12-16

Cilt: 2 sayı: 14

İçindekiler :

1 Dr. Lütfü Kırdarın söylevi	1- 2
2 19 Mayıs intibaları Mustafa Dümer	3- 4
3 19 Mayıs (Şiir) Behçet Kemal Çağlar	4
4 Üzümlük Bayramı Cenap Refik Orkon	5- 6
5 Yeşil Irmak (Şiir) Nahit Nafiz Edgüer	6
6 Ulu cami ve medresesi. İbrahim Gökçen	7- 8
7 Murat çayı (Şiir) Nahit Nafiz Edgüer	8
8 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	9-12
9 Halkın dili ve duyguları Bahadır Dümer	13
10 Halkevi çalışmaları Gediz	14-16

Cilt: 2 sayı: 15

İçindekiler :

1 Manisa'nın büyük lise derdi. M. Dümer	1- 2
2 Babalarımızın eserleri Mustafa Dümer	3- 4
3 Şehir inşası ne demektir. Aziz Börü	5- 6
4 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	7- 9
5 Keziban N. İlhan Berk	10
6 Alibey camii İbrahim Gökçen	11-12

	Sahife
7 Ankara (Şiir) Nahit Nafiz Edgüer	12
8 Manisa tarihi üzerinde araştırmalar Gediz	13-16
9 Halkevi faaliyeti Gediz	17-18

Cilt: 2 sayı: 16

İçindekiler :

1 Milli duygu çağrılanları Mustafa Dümer	I
2 Manisa umran ve refah yolunda Gediz	2
3 Babalarımızın eserleri Mustafa Dümer	3-4
4 Manisa tarihi üzerinde araştırmalar, Gediz	5-6
5 Keziban N. İlhan Berk	7
6 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	8-10
7 Ege Cenap Refik Orkon	11
8 Üzüm bayramı	12
9 Halkevi çalışmaları Gediz	13-14
10 Manisa tarihi üzerinde araştırmalar. Gediz	14
11 Çeşnegir ve İvazpaşa camileri İbrahim Gökçen	15-16

Cilt: 2, Sayı: 17

İçindekiler:

1 30 Ağustos. Gediz	1
2 Üzüm bayramı. Kâzım Nami Duru	2
3 Dr. Lütfü Kırdar'ın söylevi.	3-4
4 Üzüm türküsü. Dr. Necdet Otaman	4
5 İvazpaşa camii. İbrahim Gökmen	5
6 Hatuniye camii. İbrahim Gökmen	6
7 Parti Genel Sekreterimizin dört mühim teşebbüsü	7-8
8 Manisa'ya hayat veren yüksek bir idare elemanı. Adnan Bilget	9-10
9 Ege'nin kalbi Manisa. Adnan Bilget	10-12
10 Halkevi çalışmaları. Gediz	13-16

Cilt: 2, Sayı: 18

İçindekiler:

1 Kül olan ruh. M. Çagatay Uluçay	1-2
2 Bir Eğitim kursunda. Kâzım Nami Duru	3-4
3 Muradiye camii. C. Tahir Eerktin	5-7
4 İsparta (Şiir) N. Nafiz Edgüer	7
5 Turizm bakımından Manisa. Gediz	8-9

	Sahife
6 Dil bayramı. N. Nafiz Edgüer	9
7 8 Eylül (Şiir) N. Nafiz Edgüer	9
8 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	10-13
9 Halkevi çalışmaları. Gediz	14-16

Cilt: 2, Sayı: 19

İçindekiler:

1 15 yılın Manisa'sı. Kâzım Nami Duru	I
2 Evimiz ve ödevimiz. M. Azmi Önakin	2-3
3 Cumhuriyetin 15 yılında Manisa. M. Çagatay Uluçay	4-6
4 Manisa kültürü. Rauf İnan	7-8
5 Turizm bakımından Manisa. Gediz	9-10
6 Yeni Gün (Şiir) N. Nafiz Edgüer	19
7 Manisa yeni bir şehir müjdeliyor. F. Erdoğan	II
8 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	12-13
9 Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 2, Sayı: 20

İçindekiler:

1 Dr. Lütfü Kırdar'ın nutku	I-2
2 Atamız öldü.. Yaşasın Kemalizim. Mustafa Dümer	3-4
3 O, En büyük.. Yazmakla biter mi? M. Azmi Önakin	5-6
4 Atam (Şiir) Hikmet Bozkuri	6
5 İzinde (Şiir) B. Kemal Çağlar	7
6 Liderizim ve liderler. M. Çagatay	8-11
7 Atatürk ve Türk tarihi. İbrahim Gökçen	12-14
8 Atatürk ve ilim. Cemal Sezgin	15
9 Atanrı acısı. Vahit Kurşuncu	16
10 Atatürküm (Şiir) N. Nafiz Edgüer	16
II En büyük yasamız. F. Erdoğan	17-18

Cilt: 2 sayı: 21

İçindekiler :

1 Kanunun sesi M. Çagatay Uluçay	I-2
2 Anadolu (Şiir) Nahit Nafiz Edgüer	2
3 Evimiz ve Lütfü Kırdar. M. Azmi Önakin	3
4 İş ve hayat birliği olan sınıfın havası. Sınıfın müşterek eserleri. M. Rauf İnan	4-5-8-9-13-14-15-16-17-18
5 Turizm bakımından Manisa. Gediz	6-7
6 Halkevliler Gediz	10-12
7 Halkevi çalışmaları Gediz	19-20

Cilt: 2 sayı: 22

İçindekiler :

1 Cumhuriyet düşmanları. F. Ahmet Aykaç	I-2
2 Tarihi eserleri koruyalım. Kiranoğlu	3-4
3 İstedğimiz Edebiyat. Cemal Sezgin	5-6
4 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	7
5 Halk Edebiyatı F. Erdoğan	8-9
6 Oğluma (Şiir) Cemal Sezgin	9
7 Hesaplama içinde hayattan başlayalım, hayatı görelim ve öğrenelim. Ayhan Karasu	10-12
8 Birinci sınıfta yazıya hazırlık temrinleri	13-14
9 İlk Rüya (Şiir) Rıdvan Çamlıbel	11
10 Halkevi çalışmaları Gediz	15-16

Cilt: 2 sayı: 23

İçindekiler :

1 Halkevleri bayramı Cemal Sezgin	1
2 Halkevleri ve evimizin bir yıllık çalışmaları M. Azmi Önakin	2-32

Cilt: 2 sayı: 24

İçindekiler :

1 Gediz üçüne basıyor. M. Azmi Önakin	1
2 Nikbin - Bedbin Cemal Sezgin	2-3
3 Köy kalkınmasında öğretmenin rolü İ. Hakkı Baltacıoğlu	3-5
4 Halk edebiyatı, folklor F. Erdoğan	6-7
5 İş aşkı. Nazmi Bayçın	8-10
6 19 uncu asırda Manisa. Haydar Berköz	11
7 Birinci sınıfta okuma ve yazma isimlerin temrini Öğretmenler çalışma birliği	12
8 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	13
9 Turizm bakımından manisa. Gediz	14
10 Vatanın fecâisi Kadın, Lâmia Özçelik	15
11 Halkevi çalışmaları Gediz	16-18

Cilt: 3 Sayı: 25

İçindekiler :

1 On dokuzuncu 23 Nisan M. Azmi Önakin	I-2
2 Öğrenme merakı Nazmi Bayçın	2-4

Yıl 3. Sene 1939 - 1940

	Sahife
3 19 ncu Asırda Manisa. Haydar Berköz	5-9
4 Turizm bakımından Manisa Gediz	6-
5 Tarhala obasını tanıyalım. Avni Altın	7
6 23 Nisan (Şiir) N. Nafiz Edgüer	8
7 Çiçekler (Şiir) Rıdvan Çamlıbel	8
8 Kim için (Şiir) Süleyman Çelen	8
9 Yine akşam (Şiir) « «	8
10 Gece (Şiir) « «	8
11 Manisada düğün adetleri Leman Bayçın	12
12 Birinci sınıfta okuma ve yazma isimlerin temrini Öğ. çalışma birliği	13-14
13 Halkevi çalışmaları Gediz	14-16

Cilt: 3, Sayı: 26

İçindekiler:

1 Tanrının en büyük güneşi. M. Azmi Önakin	1-2
2 Münakaşa. Cemal Sezgin	2
3 Nişanlanma ve evlenme. Esat Cankar	3-6
4 Manisanın düğün adetleri. Leman Bayçın	7
5 İnanmak Fehmi Erdoğan	8-9
6 Gediz (Şiir) Abdurrahim Zapsu	9
7 19 uncu asırda Manisa. Haydar Berköz	10
8 Yankesicilerin imtihanı. Nazmi Bayçın	11-12
9 Turizm bakımından Manisa Gediz	13
10 H. Rahmi Gürpınar ve eserleri Mustafa Gürses	14-15
11 Halkevi çalışmaları Gediz	15-18

Cilt: 3, Sayı: 27

İçindekiler:

1 Tarihi eserleri nasıl koruyalım? İbrahim Gökçen	I-2
2 Ceza meselesi Cemal Sezgin	4-
3 19 uncu asırda Manisa. Haydar Berköz	5-6
4 Yunt dağında bir gezi Ege kalesi İbrahim Gökçen	7-9
5 Benlik Abdurrahim Zapsu	1-10
6 Yunt dağında bir gezi Fehmi Erdoğan	11-12
7 Evimizin faaliyeti ve C. H. P. genel sekreterinin yüce teveccühleri	13
8 Manisanın düğün adetleri. Leman Bayçın	14-15
9 Halkevi çalışmaları Gediz	17-18

Cilt: 3, Sayı: 28**İçindekiler:**

1	Hatay zaferi	Cemal Sezgin	1
2	Tasa ve bir hayat görüşü.	Nazmi Bayçın	2-3
3	Nişanlanma ve evlenme	Esat Cankar	4-7
4	Gediz intibaları	S. Ali Kutluer	8
5	Varlık	Abdurrahim Zapsu	9-10
6	19 uncu asırda Manisa.	Haydar Berköz	11-12
7	Manisanın düğün adetleri.	Leman Bayçın	13
8	Halkevi çalışmaları	Gediz	14-15

Cilt: 3, Sayı: 29**İçindekiler:**

1	30 Ağustos	Azmi Önakin	1
2	Üzüm	N. Fazıl Kısakürek	2
3	Manisa üzümlerine dair	M. Çagatay Uluçay	3-5
4	Üzüm ve bağlar	Nazmi Bayçın	5-6
5	Manisa Üzümleri	Fehmi Erdoğan	7
6	Nişanlanma ve evlenme	Esat Cankar	9-10
7	Tarhala obasını tanıyalım.	Avni Altınar	11
8	Turizm bakımından Manisa	Gediz	12
9	Manisada düğün adetleri.	Leman Bayçın	13
10	Halkevi çalışmaları	Gediz	14-16

Cilt: 3, Sayı: 30**İçindekiler:**

1	8 Eylül	M. Azmi Önakin	1
2	Erzuruma vardık	Falih Rifki Atay	2
3	Dil bayramı	Cemal Sezgin	3
4	Manisa tarihine ait vesikalar	M. Çagatay Uluçay	4-5
5	Nişanlanma ve evlenme	Esat Cankar	5-9
6	İnce (Hikâye)	Fehmi Erdoğan	9-10
7	Turizm bakımından Manisa	Gediz	11
8	Tarhala obasını tanıyalım.	Avni Altınar	12-13
9	Halkevi çalışmaları	Gediz	14-16

Cilt: 3, Sayı: 31**İçindekiler:**

1	Cumhuriyet bayramı	Cemal Sezgin	1-2
2	Layık cumhuriyet	Ziya Gökalp	2-3

3	Atatürk - Anafartalar	Fehmi Erdoğan	4
4	Manisa tarihine ait vesikalar	M. Çagatay Uluçay	5-6
5	Cumhuriyetin 16 ncı yılında Manisa'da		
	A- Mahalli idareler	Gediz	7-8
	B- Nafia hareketler	Gediz	9-10
	C- Veteriner faaliyeti	Gediz	11
	D- Köycülük hareketleri	Gediz	12
	E- Sağlık işleri	Gediz	13-14
6	Halkevi çalışmaları	Gediz	15-16

Cilt 3, Sayı: 32**İçindekiler:**

1	Okuma ve okutma seferberliği	Cemal Sezgin	1-2
2	Manisa tarihine ait vesikalar	M. Çagatay Uluçay	3-5
3	Vilâyet maarifinin umumi vaziyeti.	Gediz	5-8
4	Eski eserler sevgisi	Nazmi Bayçın	9-10
5	Yurt tetkikleri.	Soma Bahri Oskay	11-12
6	Nişanlanma ve evlenme	Esat Cankar	13
7	Halkevi çalışmaları	Gediz	14-16

Cilt: 3 sayı: 33**İçindekiler :**

1	Tasarruf haftası.	M. Azmi Önakin	1
2	İktisadî terbiyemize dair.	Fazıl Ahmet Aykaç	2-4
3	Kahve gezileri.	Vahit kurşuncu	4-5
4	Bir Rum efsanesinin söyledikleri.	Hasan Fehmi Erginöl	6
5	Manisa tarihine ait vesikalar.	M. Çagatay Uluçay	7-8
6	Yurt tetkikleri: Soma, Bahri Oskay		9-10
7	Tarhala'da sohbetler.	Avni Altınar	11-13
8	Vilâyet maarifinin umumi vaziyeti.	Gediz	13-14
9	Halkevi çalışmaları.	Gediz	14-16

Cilt: 3, Sayı: 34**İçindekiler:**

1	Gazeteleri okurken.	M. Azmi Önakin	1
2	Ölü öğretmen.	Kâzım Nami Duru	2
3	Manisa tarihine ait vesikalar.	M. Çagatay Uluçay	3-4
4	Halk edebiyatında semai şekli.	Şakir Ülkütaşır	4-7
5	Türk kanı.	Ziya Gökalp	8
6	Yurt tetkikleri: Soma, Bahri Oskay		9-10
7	Köyün ruhu.	Fehmi Erdoğan	11
8	Vilâyet maarifinin umumi vaziyeti.	Gediz	12
9	Nişanlanma ve evlenme.	Esat Cankar	13-14
10	Halkevi çalışmaları.	Gediz	14-16

Cilt: 3 sayı: 35**İçindekiler :**

1	Halkevlerinin içtimai rolü.	Fuat Köprülü	1-3
2	Bir konuşma.	M. Azmi Önakin	3-5
3	Halkevinin çocuğu		6
4	Manisa'da bir kadın şair: bayan Tevhide ve eserleri.	Nazmi Bayçın	10-12
6	Yurt tetkikleri: Soma, Bahri Oskay		13
7	Tarhala köyünde bayramlar.	Avni Altınar	14-15
8	Halkevi çalışmaları.	Gediz	16-18

Cilt: 3, Sayı: 36**İçindekiler:**

1	Gediz dört yaşında.	M. Azmi Önakin	1-2
---	---------------------	----------------	-----

2	Manisa tarihine ait vesikalar.	M. Çagatay Uluçay	2-4
3	Halıcılık.	Ziya Gökalp	4-6
4	Manisa'da bir kadın şair: bayan Tevhide ve eserleri.	Nazmi Bayçın	6-8
5	Folklor araştırmaları.	Fehmi Erdoğan	8-9
6	Yurt tetkikleri: Soma, Bahri Oskay		9-10
7	Maarifimizin umumî vaziyeti.	Gediz	11-12
8	Tarhala köyünde bayramlar.	Avni Altınar	13
9	Halkevi çalışmaları.	Gediz	14-16
10	Kaza Halkevlerinde çalışmalar.	Gediz	16

Yıl: 4 -- Sene: 1940-41

Cilt: 4, Sayı: 37**İçindekiler:**

1	Çocuk haftası münasebetile.	Kâzım Nami duru	1-2
2	Estetik bakımından Sinan. İ.	Hakki Baltacıoğlu	3-4
3	Manisa tarihine ait vesikalar.	M. Çagatay Uluçay	5-7
4	Halıcılık.	Ziya Gökalp	7-9
5	Doğudan sesler.	Melâhat Sezener	9-10
6	Çelebi Mehmet tarafından verilmiş bir temliknameye dair.	M. Çagatay Uluçay	11-12
7	Folklor araştırmaları.	Fehmi	
8	Vilâyet maarifi.	Gediz	14
9	Tarhalada bayramlar.	Avni Altınar	15
10	Halkevi çalışmaları.	Gediz	16-18

Cilt: 4 Sayı: 38**İçindekiler:**

1	19 Mayıs. Kemal Ünal	1- 2
2	Bağların ıslahı. Nail Oraman	2- 3
3	Manisa tarihine ait vesikalar. M. Çagatay Uluçay	4- 7
4	Türk milliyetçiliği. Ziya Gökalp	8-10
5	Tarhalada kiraz bayramı. Avni Altiner	13
6	Bergama gezisi. Fehmi Erdoğan	10-12
7	Halkevi çalışmaları. Gediz	14-16

Cilt: 4 sayı: 39**İçindekiler :**

1	Türk köylüsünün hizmetinde çalışanlar. H. Sami	I- 2
2	Bağların ıslahı. Nail Oraman	4- 6
3	Muradiye camii. M. Çagatay Uluçay	6- 7
4	Tarhalada kiraz bayramı. Avni Altiner	8-10
5	Vilâyet maarifi. Gediz	II
6	Türk milliyetçiliği. Ziya Gökalp	I2
7	Yurt tetkikleri: Soma. Bahri Oskay	I3
8	Çapalama işi	I4
9	Halkevi çalışmaları. Gediz	I5-16

Cilt: 4 Sayı: 40**İçindekiler:**

1	Ölüm ve korku. Cemal Sezgin	I
2	Bağların ıslahı. Nail Oraman	2- 3
3	Manisa tarihine ait vesikalar. M. Çagatay Uluçay	4- 5
4	Türk milliyetçiliği. Ziya Gökalp	6- 7
5	Tarhalada üzüm bayramı. Avni Altiner	8
6	Lozan ve biz. Bahri Oskay	8 I2
28		

7	Denizde bir mücadele. Kâzım Ömer	I3 14
8	Halkevi çalışmaları. Gediz	I5 16

Cilt: 4 Sayı: 41**İçindekiler :**

1	30 Ağustos. Cemal Sezgin	1- 2
2	Manisa tarihine ait vesikalar. M. Çagatay Uluçay	3- 4
3	Gediz. Nihal Başer	5- 6
4	Manisa kadılarında Ş. Mustafa. Ç. V.	6
5	Lazan ve biz. Bahri Oskay	7
6	Tarhalada üzüm bayramı. Avni Altiner	8- 9
7	Alafranga müziği nasıl sevebiliriz? Dursun Güney	10-11
8	Bibliyografya. Cemal Sezgin	12-14
9	Halkevi çalışmaları. Gediz	14 I6

Cilt: 4 sayı: 42**İçindekiler :**

1	Manisa'nın kurtuluş bayramı. Kâzım Nami Duru	1- 2
2	Üzüm ve faideleri. M. Şevki Uğur	3- 6
3	Manisa ve üzüm. M. Çagatay Uluçay	7-10
4	Bağ hastalıkları. Nihat İğriboz	II
5	Kuru üzümlerimizde renk açma. Cevdet Aygün	12
6	Tarhalada köyünde üzüm bayramı. Avni Altiner	13-I4
7	Halkevi çalışmaları. Gediz	14-16

Cilt: 4 sayı: 43**İçindekiler :**

I	17 nci yıla girerKen. Kâzım Nami Duru	I- 2
---	---------------------------------------	------

2	Türk kadını vazife başına. Orhan Rahmi Gökçe	2- 3
3	Türkiyede cumhuriyet rejimi. Ziya Gökalp	4- 6
4	Manisa tarihine dair vesikalar. M. Çagatay Uluçay	6- 8
5	Türkçemiz. H. Fehmi Erginol	9-12
6	Köyleri geziyoruz. Ahmet Önerürk	13-I4
7	Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 4 Sayı: 44**İçindekiler :**

1	Atatürk. Ziya Gökalp	1- 4
2	Manisa tarihine dair vesikalar. M. Çagatay Uluçay	5- 7
3	Atamızın manevî huzurunda. Hüsnü Akay	8
4	Tarhalada köyünde üzüm bayramı. Avni Altiner	9
5	Bir gün (Şiir) İzzet Aslan	10
6	Bibliyografya. Cemal Sezgin	11-I4
7	Halkevi çalışmaları. Gediz	14-I6

Cilt: 4 Sayı: 45**İçindekiler :**

1	Namık Kemal'in 100 üncü doğum yılı. Kâzım Nami duru	1- 2
2	Devlet Sosyalistliği Ziya Gökalp	2- 4
3	Dağlar sizi bekliyor. Selim sırrı Tarcın	4- 5
4	İktisadi yükselişimize bir bakış Nureddin Özen	6- 7
5	Manisa notları Dr. Necati Kip	8- 9
6	Manisa tarihine dair vesikalar M. Çagatay Uluçay	9-15
7	Halkevi çalışmaları Gediz	15-16

Cilt: 4, Sayı: 46**İçindekiler:**

1	Mustakbel Manisa tarihi Kıranoğlu	I- 2
2	Gediz (Şiir) K. Er Kandır	2

3	Manisa tarihine ait vesikalar. Kâmil Su	3- 5
4	Manisa tarihine dair vesikalar M. Çagatay Uluçay	5- 7
5	Manisa notları Dr. Necati Kip	7- 9
6	Hatıralar (Hikâye) İzzet Aslan	9-11
7	Türk inkılapçılığı Ziya Gökalp	11-13
8	Bibliyografya M. Çagatay Uluçay	13-14
9	Halkevi çalışmaları Gediz	14-16

Yıl 5 — Sene 1941-42

Cilt: 4, Sayı: 47**İçindekiler:**

1	Halkevlerinin yıldönümü münasebetile Kıranoğlu	1- 2
2	Konuşma M. Azmi Önakin	2- 5
3	Manisa tarihine dair vesikalar M. Çagatay Uluçay	5- 6
4	Manisa notları Dr. Necati Kip	7- 8
5	9 cu yıldönümümüz. Kâzım Nami Duru	8
6	Antenler Şükrü Erdiren	9-II
7	Türk inkılapçılığı Ziya Gökalp	11-I2
8	Yurt Tetkikleri. Kırkağaç - Bakır Necmeddin Yalçın	13-14
9	Bağları donlara karşı koruma. Bağcı	15-16
10	Halkevi çalışmaları Gediz	16-18

Cilt: 4 sayı: 48**İçindekiler :**

1	Dağların ruhi kudreti. Selim Sırrı Tarcın	1- 2
2	Tarihi tetkikler Bahri Oskay	3- 5
3	Milli iktisat, Milli istiklal Ziya Gökalp	5- 6
4	Köy ne bekliyor Fehmi Erdoğan	7- 8
5	Günlerim. (Şiir) İzzet Aslan	8
6	Vollar — Yel eser (Şiir) Cemil Toygar	8
7	Yurt tetkikleri — Kırkağaç — Bakır Necmettin Yalçın	9-10
8	Sağlık öğütleri * *	11
9	İslâm ansiklopedisi dolayısıyla Cemal Sezgin	12-14
10	Dostlara ve düşmanlara (Şiir) M. Baha Pars	14
11	Halkevi çalışmaları Gediz	15-16

Cilt: 5 Sayı: 49

İçindekiler:

1 Çocuk. A. E.	I
2 Mehmetcik. Yusuf Ziya Ortaç	1
3 Manisa tarihine dair vesikalar. M. Çagatay Uluçay	2-3
4 Sadrazam İzzet paşa. Halit Ersoy	3-5
5 Yurt tetkikleri: Kırkağaç. Necmettin Yalçın	6-9
6 Yurt ve çocuk. Ahmet Önerürk	9-11
7 Eski boşanmalar. Bahri Oskay	II-13
8 Halkevi çalışmaları. Gediz	14-16

Cilt: 5 Sayı: 50

İçindekiler:

1 19 Mayıs 1919. F. Rifki Atay	1-2
2 19 Mayıs ve Manisa. Hikmet Bozkurt	2-4
3 Manisa tarihine dair vesikalar. M. Çagatay Uluçay	4-6
4 Türk ve Türklük. Ziya Gökalp	6-8
5 Koşunuz. Yusuf Ziya Ortaç	8
6 Manisa tarihi üzerinde tetkikler. Bahri Oskay	9-11
7 Manisa dağında Ata'ma Ağıt. Ahmet Önerürk	12-14
8 Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 5, Sayı: 51

İçindekiler:

1 İlyas paşanın meşhur mektubu. M. Çagatay Uluçay	1-3
2 Manisa tarihi üzerine tetkikler. Bahri Oskay	3-4
3 Rüştü paşa. Halit Ersoy	5-8
4 Niobe (Şiir) Dr. Necati Kip	8
5 Yunt dağı mani ve türküleri. Nazmi Bayçın	9

6 Çanakale. Fehmi Eedoğan	10-11
7 Bibliyografya. Doğaner	11-13
8 Beş damla (Şiir) İzzet Aslan	13
9 Sıtma. Ev doktoru	14
10 Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 5 sayı: 52

İçindekiler :

1 Bir hüküm ve bir fetva. M. Çagatay Uluçay	1-2
2 Lozan, Montrö, değişmiyen dava. F. Rifki Atay	3
3 Hatuniye camii. Halit Ersoy	4-5
4 Seklik eğitmen okulu. Cemal Onoğur	6-7
5 Kuru köyden toplanan. Nazmi Bayçın	8-9
6 Türk köylüsü. Ziya Gökalp	10-11
7 Türk genci. S. Sırrı Tarcın	11-12
8 Hayneden tatbikler. R. P.	13
9 Sigara. Dr. Necati Kip	14
10 Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 5, Sayı: 53

İçindekiler:

1 30 Ağustos. Şevket Bilgin	1-2
2 16 ve 17 ci asırlarda Manisa dabbgları. Bahri Oskay	3-5
3 Binaları mevcut eski mektepler. Halit Ersoy	5-8
4 Manisa tarihine dair vesikalar. M. Çagatay Uluçay	9-11
5 Halk tedavileri. Nazmi Bayçın	11-13
6 Beş sınıflı köy okulu. Cemal Onoğur	13-14
7 Halkevi çalışmaları. Gediz	14-16

Cilt: 5, Sayı: 54

İçindekiler:

1 Abaza Hasan paşaya dair ves.	
--------------------------------	--

kalar. M. Çagatay Uluçay	1-2
2 Şeyhülislâm Hamdi zade Mustafa ef. Halit Ersoy	3-6
3 Türk inkılâbında Türk kadını. Ziya Gökalp	6-7
4 Müzik ve Çocuk. İzzet Aslan	8-10
5 Köy ne istiyor? Fehmi Erdoğan	11
6 Gediz (Şiir) Melâhat Sezener	12
7 Türk dilinin geçirdiği merhaleler. T. Tandırılı	13-15
8 Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt 5, Sayı: 55

İçindekiler:

1 Akmağa başladık. Gediz	1-2
2 En büyük eserimiz. Kâmil Aksoy	2-5
3 Kimden örnek alalım? Ahmet Önerürk	5-6
4 Aile ile okul işbirliği. Cemal Onoğur	7-10
5 Seni düşünürken (Şiir) İbrahim Gökçe	10
6 Köy ne istiyor? Fehmi Erdoğan	11-12
7 Narh. Çagatay Uluçay	12-15
8 Çamlar (Şiir) M. Gökmen	15
9 Ulu cami. Halit Ersoy	16

Cilt: 5 sayı: 56

İçindekiler :

1 En büyük eserimiz. Kâmil Aksoy	I-3
2 Gediz'den Kızılrınmak'a selâm. Ahmet Önerürk	4-5
3 Fes'e dair. M. Çagatay Uluçay	5-6
4 Bağlar ve Manisa. Fehmi Erdoğan	7
5 Koşma (Şiir) Duran Dertli	7
6 Aile ile okul işbirliği. Cemal Onoğur	8-11
7 Ben böyle severim (Şiir) İlhan Varlık	11
8 Ulu cami. Halit Ersoy	12

9 Kitapları karıştırırken. Ahmet Önerürk	13-16
--	-------

Cilt: 5, Sayı: 57

İçindekiler:

1 En büyük eserimiz. Kâmil Aksoy	1-2
2 Milli Şef İsmet İnönü geliyor. Ahmet Önerürk	3-5
3 Manisa'nın en eski iki âdeti. M. Çagatay Uluçay	6-7
4 Türkçe dersleri kursu. Cemal Onoğur	7-10
5 Yanlış kapı çalanlara (Şiir) M. Natık Sungur	10
6 Ulu cami. Halit Ersoy	11-13
7 Ana. A. Balıca	13-14
8 Bugünkü gençlik.	15
9 Operanın doğuşu. Akif Saydam	16

Cilt: 5 sayı: 58

İçindekiler :

1 Bu vatan için ölenler. Ahmet Önerürk	I-2
2 20 yıl önce 8 Eylül'de. Nazmi Bayçın	3-4
3 Üzüm ve altın. Cem-Ata	5-6
4 Maarif Vekilimizin nutku.	6-7
5 Sağlık bakımından Üzüm. Dr. Fuat Hamit Bayer	8
6 Düşmanın yaktığı köyler ahali-sine. Yakup Kadri Karaosman	9-10
7 Salihli harabelerinde. Falih Rifki Atay	11-12
8 Yol düşüncesi (Şiir) Yahya Kemal Bayatlı	12
9 Kurtuluş günümüz ve Üzüm bayramı. Gediz	13
10 Türkçe dersleri kursu. Cemal Onoğur	14-16

Cilt: 5 sayı:59-60**İçindekiler :**

1	İsmet İnönü'nün millete hitabı.	1- 2
2	Laiklik ne demektir? Kâmil Aksoy	2- 3
3	Kemalizmin hukuk telâkkisi. Ziya Gökalp	4- 5
4	Gediz'e (Şiir) Duran Dertli	6
5	Bayrak marşı (Şiir) Şevki Tolga	6
6	Alibey camii. Halit Ersoy	7-10
7	Türkçe dersleri kursu. Cemal Onoğur	11-14
8	Abdal temsili dolayısıyla Dostoyevski ve Budala. Ahmet Öner Türk	14-16

Yıl: 6 -- Sene: 1943-44

Cilt: 6, Sayı: 61**İçindekiler:**

1	Kutlu bir dönüm yılı. Ahmet Öner Türk	1- 2
2	Laiklik ne demektir. Kâmil Aksoy	2- 5
3	Türkçe dersleri kursu. Onoğur	5- 6
4	Laf Edebiyatı. Cemal Sezgin	7
5	Halkevimizin Folklor saati. Kıranoglu	8
6	Dertli Bağcı. Fehmi Erdoğan	9-10
7	Abdal temsili dolayısıyla Dostoyevski ve Budala. Ahmet Öner Türk	10-12
8	Ali bey camii. Halit Ersoy	13-14
9	Mesnevi. Cemal sezgin	15-16
10	Dedim - Dedi (Şiir) Turan Dertli	16

Cilt: 6, Sayı: 62**İçindekiler:**

1	Gediz ve biz. M. Azmi Önakin	1- 2
2	Manisa tarihine dair vesikalar. M. Çağatay Uluçay	2- 4
3	Folklor Ulusal bir kaynaktır. Fehmi Erdoğan	4- 5
4	Manisa (Şiir) Nahit Nafiz Ertüer	5
5	Gediz (Şiir) Cezmi Tahir	5

6	Folklor tetkikleri-Soma Avni Altınır	6- 8
7	Türkçe dersleri kursu. Cemal Onoğur	9-10
8	Manisa Halkevi neşriyatı arasında M. Çağatay Uluçay—İbrahim Gökçen	11-13
9	Ev sahnesinde Abdal ve hissei şayia Ahmet Öner Türk	14-15
10	Büyük bir kadirşinashlık.	15
11	Halkevi çalışmaları. Gediz	16

Cilt: 6, Sayı: 63**İçindekiler:**

1	23 Nisan ve çocuk. Dr. Fuat Bayer	1- 3
2	Yunt dağında bir hafta. M. Çağatay Uluçay	3- 4
3	Evlenme adetleri. Fehmi Erdoğan	5- 6
4	Hammami zadenin Manisa Şiiri. M. Çağatay Uluçay	6
5	Manisanın bazı adetleri. Kâmurân Pulat	7
6	Folklor tetkikleri-Soma. Avni Altınır	8-10
7	Halkevinde Edebiyat ve müzik geceleri. Naci Tügen	10-11
8	Türkçe dersleri kursu. Cemal Onoğur	12-14
9	Halkevi çalışmaları. Gediz	14-16

Cilt: 6 sayı: 64**İçindekiler :**

1	19 Mayıs ve gençlik. Meliha Hızal	1- 2
2	Yunt dağında bir hafta M. Çağatay Uluçay	3- 4
3	Hukukta Türke doğru. Ziya Gökalp	5- 6
4	Evlenme adetleri. Fehmi Erdoğan	6
5	19 Mayıs (Şiir) Kâmurân Pulat	7
6	Halkevlerinde Müzik. Haydar Bayçın	8- 9
7	Namaz gecesi. Yıldız Sıru	9
8	Folklor tetkikleri-Soma. Avni Altınır	10-11
9	Manisa Halkevi Neşriyatı arasında M. Çağatay Uluçay—İbrahim Gökçen	11-13
10	Halkevinde karagöz, kukla, resim yazı ve kitap sergileri. Ahmet Öner Türk	14-15
II	Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 6 Sayı: 65**İçindekiler:**

I	Tarihimizi nasıl işlemeliyiz? M. Çağatay Uluçay	I. 3
---	---	------

2	Rüya nedir? Dr. Esat Eğilmez	4- 6
3	Halkevlerinde müzik Haydar Bayçın	7- 8
4	Yunt dağında bir hafta. M. Çağatay Uluçay	9-10
5	Evlenme adetleri. Fehmi Erdoğan	11-12
6	Bazı iramışlar. Kâmurân Pulat	12
7	Resim sergisi. Ekrem Güven	13-14
8	18inci yüz yılda Manisa suları. Bahri Oskay	14-15
9	Halkevi çalışmaları. Gediz	16

Cilt: 6, Sayı: 66**İçindekiler:**

I	Yurt sevgisi ve Halkevi. İbrahim Gökçen	1- 2
2	Saruhan'dan sefere gönderilen askere dair. M. Çağatay Uluçay	2- 6
3	18inci yüz yılda Manisa suları. Bahri Oskay	6- 8
4	Köy enstitülerimizin iktisadî Hedefleri. Fikret Ülkü	8- 9
5	Yunt dağında bir hafta. M. Çağatay Uluçay	10-11
6	Evlenme adetleri. Fehmi Erdoğan	12-13
7	Halkevlerinde müzik. Haydar Bayçın	13-14
8	Halkevi çalışmaları. Gediz	14-16

Cilt: 6 sayı: 67**İçindekiler :**

I	Kurtuluşumuzun üç temeli. İbrahim Gökçen	1- 2
2	Köyde iktisadî hayat. Naci Tügen	3- 4
3	Yunt dağında bir hafta. M. Çağatay Uluçay	5- 6
4	Evlenme ve düğün adetleri. Fehmi Erdoğan	7

5	Yunt dağı köylerinden notlar. Bahri Oskay	8- 9
6	Gediz havzasındaki büyük su işleri. Sadık Türkman	10-11
7	Kula folkloru ve Yunus Emre. Nazmi Bayçın	11-12
8	Manisa'nın örnek vilâyet olarak zirî teşkilâtlandırılması. Niyazi Kuraloglu	13-14
9	Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 6 sayı: 68**İçindekiler :**

1	Cumhuriyet 20 yaşında. İbrahim Gökçen	1- 3
2	Köyde iktisadî hayat. Naci Tügen	4- 5
3	Gediz havzasındaki büyük su işleri. Sadık Türkman	6- 8
4	Ağla (Şiir) Rifat Morali	8
5	Manisa'nın ziraî durumu. Niyazi Kuraloglu	9-12
6	Evlenme ve düğün adetleri. Fehmi Erdoğan	12
7	Yunus Emre'ye dair. M. Çağatay Uluçay	13
8	Yunt dağı köylerinden notlar. Bahri Oskay	14
9	Kula folkloru ve Yunus Emre Nazmi Bayçın	15-16

Cilt: 6 Sayı: 69**İçindekiler :**

1	10 İkinci teşrin. M. Azmi Önakin	1- 2
2	Ölümünün yıldönümünde (Şiir) Rifat Morali	2
3	Hayat, ihtiyarlık ve ölüm. Dr. Esat Eğilmez	3- 5
4	Yunt dağı köylerinden notlar. Bahri Oskay	5- 6

5	Yunt'dağında bir hafta. M. Çagatay Uluçay	7-8
6	Kula folkloru ve Yunus Emre. Nazmi Bayçın	9-10
7	Dağhacıyusuf köyünde meyvacılık. Niyazi Kuraloğlu	11-12
8	Evllenme ve düğün âdetleri. Fehmi Erdoğan	12
9	Manisa'da semercilik. İbrahim Gökçen	13-14
10	Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 6 Sayı: 70

İçindekiler:

1	Manisa tarihi etrafında. M. Çagatay Uluçay	1-2
2	Hayat, ihtiyarlık ve ölüm. Dr. Esat Eğilmez	2-4
3	Yunus Emre'nin kabri meselesi. M. Çagatay Uluçay	5-7
4	Manisa'da semercilik. İbrahim Gökçen	7-8
5	Hacıyusuf köyünde meyvacılık. Niyazi Kuraloğlu	9-10
6	Kula folkloru ve Yunus Emre. Nazmi Bayçın	11-12
7	Evllenme ve düğün âdetleri. Fehmi Erdoğan	13
8	Köyde iktisadî hayat. Naci Tügen	14-15
9	Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 6, Sayı: 71

İçindekiler:

1	Manisa tarihinin Türhler devri kayıtlarına dair düşünceler. M. Çagatay Uluçay	1-2
2	Hayat, ihtiyarlık ve ölüm. Dr. Esat Eğilmez	3-5
3	Çekirdeksiz kuru üzümculüğü. Ferit Meriçten	5-7

4	Çamlıkta bir köşe. Nedim Ş. Barlas	8
5	Manisa'da ziraat işleri. Niyazi Kuraloğlu	9-11
6	Manisa'da dericilik ve bundan doğan zanaatlar. İbrahim Gökçen	12
7	Kula folkloru ve Yunus Emre. Nazmi Bayçın	13-14
8	Evllenme ve düğün âdetleri. Fehmi Erdoğan	14
9	Halkevi çalışmaları. Gediz	15-16

Cilt: 6, Sayı: 72

İçindekiler:

I	Gediz yedi yaşında. M. Azmi Önakın	1
2	Manisa şairleri. M. Çagatay Uluçay	2
3	Tıp alanı dışında hekim. Dr. Esat Eğilmez	3-4
4	Amerikan bağcılığı. Ferit Meriçten	4-6
5	Manisa'da ziraat işleri. Niyazi Kuraloğlu	6-8
6	Gediz (Şiir) Dr. Necdet Otaman	8
7	Manisa'da dericilik. İbrahim Gökçen	9-10
8	Türkü (Şiir) Demir Alşan	10
9	18 inci yüz yılda Manisa suları. Bahri Oskay	11
10	Evllenme ve düğün âdetleri. Fehmi Erdoğan	12-13
11	Kula folkloru ve Yunus Emre. Nazmi Bayçın	13-14
12	Halkevlerinde müzik. Haydar Baçın	15-16
13	Yunt'dağı köylerinden notlar. Bahri Oskay	17-18
14	Gediz havzası feyzanları. Saçık Türkman	18-20
15	Altı cildin özü. Gediz	20-34

HALKEVLERİ DE

Halk evi	Derginin Adı	Halkevi	Derginin Adı
G. Antep	Başpınar	Zonguldak	Karaelmas
Çorum	Çorumlu	Balıkesir	Kaynak
Kars	Doğuş	Konya	Konya
Kayseri	Erciyes	Samsun	19 Mayıs
İzmir	Fikirler	Afyon	Taşpınar
Manisa	Gediz	Antalya	Türk Akdeniz
Adana	Görsler	Isparta	Ün
Eskişehir	Halkevi	Bursa	Uludağ
Denizli	İnciç	İstanbul Halkevleri	İstanbul
Trabzon	İnan	Ordu	Ordu
Diyarbakır	Karacadağ	Antakya	Hatay
Erzurum	Yayla		

Manisa Halkevi Neşriyatı

1 — Güneşi yakanların selâmı	N. İLHAN BERK
2 — Zehirli gaz ve korunma tedbirleri	SEVKET KIRBAŞ
3 — Manisa coğrafyası	CENAP REFİK OR ON
4 — Halk zehirli gazlara karşı kendini ve başkalarını nasıl koruyabilir.	HALİT GİRAY NEFİ VURAL
5 — Man'sa Tarihi	İBRAHİM GÖKÇEN M. ÇAĞATAY ULUÇAY
6 — Saruhan oğulları ve eserlerine dair vesikalar	M. ÇAĞATAY ULUÇAY
7 — Mimar Sinan'ın eserlerinden Ma'aliye Camii	KÂMİL SU
8 — Manisadaki Sarâyî Âmire ve Şehzadeler Türbesi	M. ÇAĞATAY ULUÇAY
9 — 17 nci asırda Manisa'da Ziraat, Ticaret ve esnaf teşkilâtı	M. ÇAĞATAY ULUÇAY
10 — Yunus Emren'in Mezarı	M. ÇAĞATAY ULUÇAY

YILLIĞI (240) KURUŞTUR.

Yazılar Halkevi "GEDİZ" Dergisi yazı işleri Direktörlüğüne gönderilmelidir. Basılmıyan yazılar geri verilmez. "GEDİZ" in sayfeleri her münnevvere açıktır.

NOT :

Yazılarımızın çoğluğundan dolayı (Halkevi Faaliyeti) ne ait yazı konulamamıştır. Özür dileriz.

FIATI (20)
KURUŞ

Basan:
Gediz Basımevi - Manisa